

UNA TRENTENA DE NOUS SEMINARISTES A CATALUNYA

Déu continua cridant

Feia anys que no hi havia tantes noves incorporacions als seminaris catalans. Gairebé una trentena. Potser és massa aviat per parlar de revifalla vocacional, però tothom coincideix a assenyalar que l'augment aquest curs de les vocacions sacerdotals és motiu d'esperança. La majoria, a més, són joves que ronden els vint anys. Entusiastes, alegres, que volen seguir Jesús i servir l'Església. Com en aquella primera hora al llac de Galilea, també avui, 2.000 anys després, Déu continua cridant.

P 3-4-5

ENZO BIANCHI, prior de Bose:
«No hi ha perill de cisma avui a l'Església.»

P 9

Amor i entrega a la llar d'infants Bressol del Nen Jesús de Barcelona

P 20

P 16 i 17

XI Mostra de Cinema **espiritual**

BARCELONA, DEL 6 AL 23 DE NOVEMBRE DE 2014

Organitza: Generalitat de Catalunya, Departament de Governació i Relacions Institucionals, Direcció General d'Àfers Religiosos

Col·laboren: Escola Cristiana de Catalunya, Observatori Blanquerna de Comunicació, Signis, Bressol Facultat, Església Barcelona

Informació: www.gencat.cat/afersreligiosos/mostracinemaespiritual@gmail.com

Sumari

- 22 Terrassa: III Jornades Transmet
- 23 Conclusions sinodals, per Mn. Manel Claret
- 24 Antoni Sansalvadó, «In memoriam»
- 26 Inaugurat el nou curs acadèmic de la FJM
- 27 Gran troballa arqueològica a Tarragona

Editorial

Penes evangèliques

El Bisbe de Roma, Francesc, ens continua sorprenent per la claredat i la valentia del seu discurs que no és més que el de l'evangeli actualitzat. En ocasió d'una audiència recent a la delegació de l'Associació Internacional de Dret Penal, ha reiterat el seu pronunciament en contra de la pena de mort. El mandat bíblic «no mataràs» es perfecciona quan Jesús, tot assumint-lo, fa extensiu aquest manament a tot tipus d'ofensa greu, nascuda de l'odi, que representa una certa «mort» de la persona damnada (cf. Mt 5,20-22). El refús a la mort com a pena també troba la seva exemplificació en l'actitud del Senyor, quan convida a «tirar la primera pedra a qui estigui lliure de pecat», evitant així l'execució pública de la dona sorpresa en adulteri (Jn 8,1-11).

El Papa considera que la cadena perpètua és una «pena de mort encoberta» i aposta per mesures penals alternatives, seguint també implícitament la pedagogia de l'evangeli: «Si el teu germà peca...» (Mt 8,15-18). En el seu argumentari, Francesc menciona la possibilitat d'errors judicials —la justícia humana no és infal·lible— i també denuncia l'ús partidista que fan de la pena capital els règims totalitaris i dictatorials quan l'utilitzen «com a instrument per suprimir els dissidents polítics».

Francesc fa també un seriós advertiment als mitjans de comunicació social. Posa en qüestió allò que s'anomena «populisme penal», una expressió divulgada pel jurista francès Denis Salas que al·ludeix a l'estratègia que despleguen els actors polítics i del sistema penal quan, hi ha, per exemple, problemes d'inseguretat ciutadana. El populisme penal consisteix a mirar de calmar el clam de sectors de la població, apel·lant a l'augment de penes, l'enduriment dels càstigs, la disminució de la imputabilitat penal juvenil i tot un seguit de lleis que a l'hora de ser implementades no tenen un impacte real en la prevenció i disminució del delictes. És en el fons l'actualització de la capciosa expressió de Caifàs quan sentència a Jesús: «Val més que un sol home mori, que no pas que es perdi tot el poble» (Jn 11, 50). Francesc deplora el fet que la política i els mitjans de comunicació creïn bocs expiatoris.

Diversos juristes aposten avui per una «justícia restaurativa» que promou valors com la reintegració tant de la víctima com de l'ofensor en la comunitat. Es tracta de contribuir a un reingrés de la persona integral, cooperador i productiu. És l'explicació d'aquell remei penitencial que comporta l'autèntica reconciliació cristiana.

L'efemèride de la setmana

Dia 3 de novembre del 1990: mor l'industrial i filantrop català Lluís Carulla.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

A Déu li agrada la novetat!

És per meditar-ho profundament i assimilar-ho amb convicció. Tancar-se a la novetat que prové dels signes dels temps, a través dels quals Déu també es revela, és negar que la nostra vida i els seus costums necessiten una renovació constant. Abans de parlar de la necessitat d'un anunci explícit, el beat Pau VI feia veure la importància d'un testimoniatge sense paraules. Es referia a la irradiació d'una vida de fe senzilla i espontània, plena d'aquells valors que van més enllà dels corrents, que projecten cap allò que no es veu i omple el cor d'esperança.

Aquesta proclamació ferma i eficaç de la «novetat» de l'Evangeli, que ha escampat les seves llavors i poden créixer i desenvolupar-se en cada persona i en cada comunitat, crea profunds interrogants i crida a ser testimonis d'aquesta innovadora veritat.

Proclamar la novetat de l'Evangeli —ho diu el mateix beat Pau VI— «és un pas complex i amb elements variats: renovació de la humanitat, testimoniatge, anunci explícit, adhesió del cor, entrada a la comunitat, acollida dels signes, iniciatives d'apostolat».

El papa Francesc acaba de dir-nos a la clausura del Sínode que «Déu no té por de les novetats! Per això, ens sorprèn contínuament, mostrant-nos i portant-nos per camins imprevistos». Ens renova, és a dir, ens fa sempre «nous». Un cristià que viu l'Evangeli és «la novetat de Déu» en l'Església i en el món. I a Déu li agrada molt aquesta «novetat».

El que ens demana és que en tota missió pastoral abandonem el còmode criteri del «sempre s'ha fet així» i invita a ser audaçs i creatius. És un goig deixar-nos contagiar per l'ànim que ens transmet i per l'ardor evangèlic amb que està guiant l'Església.

Serà la «novetat» de l'Evangeli la que ha d'obrir els ulls i el cor dels qui, en aquests moments, ho esperen de nosaltres. No ens cansarem de dir-ho, hi ha molta set de Déu al nostre voltant, set de justícia, de transparència, de veritat, d'unitat i d'amor. Hem de ser capaços de detectar-la i fer el possible perquè sigui associada.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Esther Borrego, Cinto Busquet, Lucía Caram, Manel Claret, Agustí Codinach, Josep Gil, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, Joan A. Mateo, Àngel Miret, Victòria Molins, Andreu Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Josep O. Pujol, Quique, Josep Rius-Camps, Eduard Sagarra, Octavi Sánchez, Lluís Serra, Andreu Sotorra,

Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

L'aventura de seguir Jesús

Una trentena de nous seminaristes han entrat aquest curs als seminaris catalans

Samuel Gutiérrez

Potser és massa aviat per parlar de primavera vocacional —caldrà veure la tendència en els pròxims anys—, però l'entrada aquest curs d'una trentena de nous seminaristes als seminaris de Catalunya ha estat rebuda per tothom com una molt bona notícia. Feia anys que les xifres no eren tan esperançadores. «Potser perquè sóc jove i em falta experiència, però la veritat és que visc l'inici d'aquest nou curs amb molta il·lusió —confessa Mn. Jaume Casamitjana, vicerector del Seminari Interdiocesà de Barcelona—. L'augment, tot i que moderat, en el nombre de seminaristes ens dona energies renovades. És un nou impuls, una nova embranzida, que posa clarament de relleu que Déu continua cridant.»

Al Seminari Interdiocesà de Barcelona han entrat aquest curs nou candidats al sacerdoci. Arriben amb històries i tarannàs diferents, però amb una convicció comuna: la crida de Jesús a seguir-lo en el ministeri ordenat. Destaca enguany la seva joventut, amb uns quants seminaristes que no arriben o ronden la vintena. «El jove d'avui, amb totes les dificultats que hi ha, té ganes d'autenticitat i radicalitat. Tenen ganes de lluitar i donar-se per alguna cosa que valgui la pena», apunta Mn. Jaume, que és també delegat de Pastoral Vocacional de Vic. D'aquest modest bisbat català acaben d'aterrar al Seminari Interdiocesà dos germans biològics, en Josep i en Jordi Alegre, de 23 i 20 anys respectivament. Tot i haver nascut en el si d'una mateixa família cristiana compromesa i preocupada per l'educació dels fills, el seu camí ha estat diferent, amb alts i baixos, fins i tot amb temps de certa despreocupació religiosa. Un fet, però, ha marcat decisivament la seva història: la participació en la delegació de Joventut del bisbat de Vic. Aquest estiu tots dos van peregrinar fins a Santiago de Compostel·la i poc després van assistir a uns Exercicis Espirituals per a joves. Tot plegat va acabar d'encendre una flama que ja portaven dins, però que restava una mica en el secret del seu cor. «En el grup de joves m'he trobat molt a gust. Compartim pregària, experiències, voluntariat... i sobretot m'ha ajudat molt veure l'entrega dels animadors», explica el Jordi. En aquest grup, la fe rebuda dels pares se l'han fet seva: «La fe no és autèntica fins que no tens l'experiència personal de Déu.»

Tant en Josep com en Jordi deixen la carrera universitària que havien començat. És el que més els ha costat, però aquest abandonament confiat en les mans de Déu ha estat per a ells font d'una gran pau i alegria: «A l'Evangeli el Senyor demana als seus deixebles deixar la barca... Amb la carrera passa el mateix. I quan ho fas, descobreixes que seguir Jesús et

Al Seminari Interdiocesà es viu un agradable ambient de família.

fa molt feliç.»

Vida espiritual

Alguns dels trets que apareixen en la història vocacional d'en Josep i d'en Jordi són comuns als altres candidats. La crida de Déu és sempre originalíssima i molt personal, però acostuma a emmarcar-se en uns paràmetres comuns. La vida de pregària, per exemple, és fonamental. «Si preguntes —explica Mn. Emili Marlés, vicerector del Seminari Diocesà de Terrassa— arriba un moment que el Senyor et planteja la pregunta sobre la teva vocació, sigui la que sigui. I ho fa de manera molt natural...» Per això és tan important una pastoral que ajudi els joves a trobar-se personalment Jesucrist. Heus aquí l'element decisiu.

En el cas de Terrassa, n'és un bon exemple el treball que s'està fent amb joves a la parròquia del Sant Esperit, de la qual Mn. Emili Marlés és el vicari. Des de fa uns quants anys apliquen una metodologia importada dels Estats Units que es diu Lifeteen. L'objectiu és que el jove faci experiència de Déu i pugui iniciar un camí de creixement en la fe. Vinculats a Lifeteen han entrat aquest curs al Seminari quatre nois, la majoria molt joves i amb una maduresa difícil de trobar avui dia. L'impulsor d'aquesta atractiva metodologia parroquial ha estat el mateix Mn. Emili Marlés, per al qual és molt important crear un espai adient perquè es puguin

«A l'Evangeli el Senyor demana als seus deixebles deixar la barca... Amb la carrera passa el mateix. I quan ho fas, descobreixes que seguir Jesús et fa molt feliç»

«La clau és estar enamorat. Si no és amb Ell, no ho deixes tot!»

nández, de 26 anys, encara que en el seu cas el vincle ha estat sobretot com a animador. Després d'un temps sense participar de l'activitat parroquial, es va integrar fa uns quants anys en l'equip de catequistes de la parròquia del Sant Esperit. «La responsabilitat de transmetre la fe als més joves m'ha obligat a posar-me les piles i a ser més conseqüent amb la meua fe —assenyala—. La vida de pregària i de relació amb el Senyor ha estat molt important. I en la pregària, de manera sobtada, ha aparegut la pregunta sobre la vocació.» Amb feina estable com a químic i la idea de formar una família, en Joan no es plantejava inicialment el sacerdoci, tot i que en la infància havia fet d'escolanet i la pregunta ja havia afluorat. Els camins del Senyor, però, no són els nostres camins... «Ho he vist molt clar i per això m'he tirat a la piscina», confessa.

Els camins del Senyor

També feligrès del Sant Esperit, tot i que ha acabat entrant com a seminarista de Tortosa al Seminari Interdiocesà, Santi Martínez llueix un somriure permanent. Només té 17 anys, però parla amb una convicció i maduresa que aclaparen. La seva sí que és una vocació nascuda ben bé de la metodologia Lifeteen i de l'aprofundiment d'una fe sempre viva però que en el context de la pastoral parroquial de joves ha pogut desplegar-se plenament. «Fa dos anys que vaig sentir per primera vegada la crida

donar vocacions sacerdotals: «Si una parròquia té una comunitat de joves amb una certa vitalitat cristiana, el més normal és que puguin sortir-ne vocacions al sacerdoci. Aquest és avui el gran repte de la pastoral vocacional...»

Un dels joves que s'ha enriquit els últims anys amb Lifeteen és Joan Her-

a ser sacerdot, però encara era molt jove i volia acabar batxillerat —explica—. En aquest temps la meua vida espiritual ha anat creixent amb la missa diària, la pregària personal i el Rosari. La crida es va anar confirmant però com que em sentia indigne davant de la crida de Déu, vaig decidir fer almenys un curs a la universitat.» En Santi havia fet plans. Volia anar a estudiar a Girona i al mateix temps viure i treballar de pagès, un món que sempre l'ha apassionat. Però novament els camins del Senyor...

En contacte amb un oncle capellà a Alcanar, que ha estat sempre per a ell un referent, en Santi ha pogut anar verificant la crida i ha decidit fer el pas d'entrar ja aquest any al Seminari. En aquesta decisió ha estat fonamental la Paraula de Déu, que ha il·luminat un camí en els moments més importants: «Des d'ara seureu pescadors d'homes.» La notícia ha estat molt ben rebuda a casa. I per partida doble! Perquè el seu germà gran, de 19 anys, també ha iniciat el camí cap al sacerdoti. Ho fa, però, al Seminari Diocesà de Terrassa, on aquest curs hi ha hagut set noves incorporacions.

Tot i les bones xifres als tres seminaris catalans, Mn. Emili Marlés no vol parlar encara de revifalla. «És aviat per parlar de primavera vocacional», insisteix, tot i que no amaga una certa satisfacció. A Terrassa, per exemple, fa uns quants anys que el nombre de nous seminaristes es manté estable entre 5 i 10. Com a responsable també de la Pastoral Vocacional, assegura que per treballar la vocació «no n'hi ha prou amb fer cartells i pàgines web, sinó que la clau és generar una parròquia pedrera, que tingui les condicions perquè hi puguin néixer vocacions». Les condicions, per a Mn. Marlés, no són cap novetat: un capellà feliç i motivat amb el seu sacerdoti; una pastoral de joves que els ajudi a trobar-se amb Crist; i la presència dinàmica i engrescadora de seminaristes a les parròquies.

Desig d'evangelitzar

Un altre element que comença també a ser important per al conreu

A Terrassa han entrat aquest curs diversos seminaristes de la parròquia del Sant Esperit.

«La millor pastoral vocacional són sacerdots que viuen alegrement el seu ministeri»

vocacional és l'impuls de la dimensió evangelitzadora de l'Església. Així ho constata Mn. Bruno Bérchez, delegat de Joves de l'arquebisbat de Barcelona. «L'augment de vocacions no té una explicació sociològica, és un misteri —assegura—, però sí que hi ha alguns trets que hi poden ajudar.» Juntament amb la vida espiritual i l'acompanyament proper dels joves, Mn. Bruno apunta també a les iniciatives de nova evangelització com a espais en els quals es pot suscitar la vocació: «Quan surts a fora i et converteixes en apòstol, sovint es desperta en els joves el desig d'evangelitzar. És el més normal. Si aquest desig es

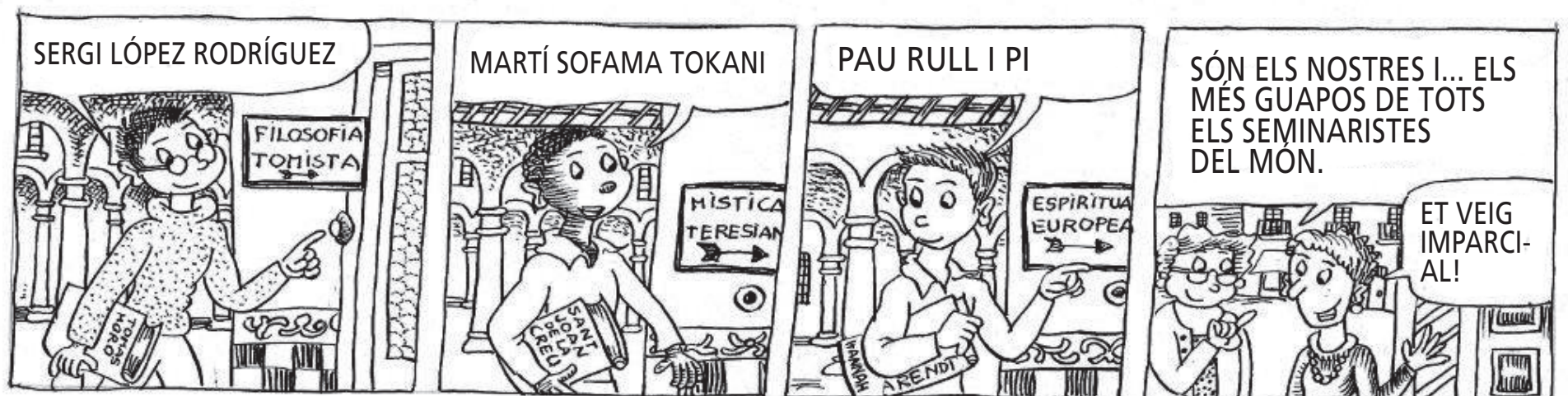
manté i es reforça, potser vol dir que el Senyor et crida a seguir-lo en el sacerdoti o la vida consagrada.»

D'entre els col·laboradors de la Pastoral Juvenil de Barcelona hi ha hagut enguany algunes vocacions religioses. Un d'ells és en Pau Manent, enginyer aeronàutic de la parròquia de la Mare de Déu de la Miraculosa. Als seus 24 anys, comença ara una etapa nova a la seva vida confiat en els signes que ha anat rebent de part de Déu. La vocació, en el seu cas, s'ha anat revelant en diversos àmbits, al grup de joves del Roser, a la parròquia de la Miraculosa i també a la delegació de Joventut. Ha participat molt activament en els cursos Alpha i Llum en la nit, on ha descobert un zel evangelitzador que no sospitava. El lliurament, l'entrega, el do de si mateix ha estat per a ell font de felicitat. Tot i la seva timidesa natural, en Pau ha trobat en l'apostolat i en la pastoral un lloc per créixer i servir Jesús. Reconeix, però, que en el seu camí vocacional la vida de pregària ha estat l'aspecte més decisiu: «Sense la constància en l'oració, estic segur que no hauria arribat fins aquí! És sens dubte el que més m'ha ajudat.»

Pau Manent és un dels 11 nous seminaristes de l'arquebisbat de Barcelona. Feia molts anys, des d'abans de la divisió de la diòcesi, que no hi havia tantes incorporacions al Seminari Conciliar, on també han entrat aquest curs dos nous seminaristes de Sant Feliu de Llobregat. No es poden llençar les campanes al vol, però sí que aquestes xifres són motiu d'esperança. El vicerector del Seminari Conciliar, Mn. Miquel Ramon, més que «analitzar les causes prefereix donar gràcies». Alguns del nous candidats vénen de l'òrbita de l'Opus Déu, uns altres de parròquies. També n'hi ha de vinculats a nous moviments i a la delegació de Joventut. «És una realitat heterogènia, amb joves molt diferents, però que han quallat molt bé —explica el vicerector—. L'ambient és molt agradable. L'augment en el nombre de seminaristes dona molta més vida al Seminari i crec que facilita l'adaptació.»

Adaptació al Seminari

Els horaris, la disciplina, la convivència amb els altres, la pregària... són alguns dels grans reptes de la vida al

Feia anys que no hi havia tantes incorporacions al Seminari Conciliar.

Seminari. Implica un canvi considerable en els ritmes de vida i això a vegades obliga a fer un esforç més gran. La majoria dels nous seminaristes, però, estan vivint una adaptació prou feliça a la seva nova vida. Hi ha bon ambient, companyonia i, en alguns casos, fins i tot bones dosis d'humor.

Al Seminari Interdiocesà de Barcelona, que aplega seminaristes de Girona, Urgell, Tarragona, Lleida, Tortosa, Vic i Solsona, l'esperit de família és ben viu. Els rostres relaxats i alegres dels candidats al sacerdoci deixen entreveure la felicitat que suposa seguir Jesús. «És l'alegria de l'enamorament!», assegura Albert Font, de Riudoms. Sense cap recaça, aquest jove de 26 anys deixa enrere un futur prometedor a Anglaterra, on s'havia traslladat fa uns quants anys per treballar com a enginyer en una gran multinacional elèctrica. «Quan el Senyor et crida, les prioritats canvien, i el que fins aleshores era la prioritat número u, com era tenir una bona feina, es desplaça i ho abandones tot pel Senyor.» L'Albert explica que a Anglaterra va conèixer el moviment internacional Forty Days for Life i que es va comprometre a pregar dues hores diàries durant quaranta dies davant d'una clínica avortista: per les mares que volen avortar, pels nens que no naixeran, pels metges i per totes les persones involucrades en el drama de l'avortament. «Un dels fruits de la pregària —confessa— ha estat la crida del Senyor. No m'ho esperava, els meus plans eren uns altres. A través de la pregària, Déu m'ha fet saber la meva nova aventura.»

Quan tens la vida muntada i un futur ambiciós per endavant, no és fàcil

fer un gir de 180 graus i començar una nova vida amb el Senyor. «La clau és estar enamorat. Si no és amb Ell, no ho deixes tot! —reconeix l'Albert— Si la crida és realment de Déu, Ell et regala una pau que dissipa els dubtes. Jo tenia diverses experiències de Déu. Cada una era una peça més del puzzle, però no em permetien veure bé la imatge sencera. En el moment de la crida, de sobte aquesta imatge borrosa esdevé completament clara, nítida...»

Testimoni dels sacerdots

En el camí de l'Albert, com gairebé en el de la majoria de joves que entren al Seminari, han tingut un paper molt important dos capellans que li han contagiats la joia del sacerdocí. «Vaig veure en ells l'atractiu de la vocació i em vaig preguntar: "T'hi veus?"» La pregunta que es va fer l'Albert és comuna a molts dels seus companys. «En els quatre anys que porto com a formador al Seminari —explica Mn. Miquel Ramón— en molts candidats, per no dir en la totalitat, hi ha la figura d'un sacerdot que és referent, que impressiona per la seva manera de viure el ministeri, de tractar les persones... Són testimonis fidels de Jesucrist bon Pastor.» I afegeix: «La millor pastoral vocacional són els sacerdots que viuen alegrement el seu ministeri.»

Aquesta alegria i aquest lliurament del capellà és el que va fer que Adrià Fernández, des dels onze anys, després de la primera comunió, comencés a sovintejar la parròquia d'Alcover i ajudar el rector. Aquell any va anar amb ell a Lourdes i aquesta experièn-

«Si pregues arriba un moment que el Senyor et planteja la pregunta sobre la teva vocació. I ho fa de manera molt natural...»

cia va marcar també l'inici d'un canvi de servei cap als altres, especialment els malalts. L'Adrià va entrar l'any 2012 al Seminari Menor i ara ha fet, amb molta serenitat i seguretat, el salt al Major: «No m'ha costat gens adaptar-me. Estic molt content! Em fa il·lusió posar la meua vida al servei de la gent.»

Company de l'Adrià al mateix Seminari Interdiocesà, però procedent de Girona, en David Lèrida és un d'aquells casos poc habituals, però que també es donen de tant en tant entre els seminaristes. Allunyat de la pràctica religiosa i dels ensenyaments rebuts a l'escola catòlica, a tercer de carrera va començar a sentir una certa nostàlgia religiosa que el va empènyer a recuperar els tresors de la seva infància. «Després d'anys de no pregar i de no estar gens vinculat a l'Església, ni missa ni res... —afirma— sentia que havia de fer alguna cosa. No sabia cap on anava però sí

que havia de fer un pas relacionat amb la religió catòlica. Era com una exigència que em brollava de dins!» De mica en mica, en David va tornar a pregar, a participar dels sagraments... «Fins que el Senyor es va deixar sentir i vaig veure que em demanava alguna cosa més.» «És molt difícil d'explicar! —exclama— Et crida pel teu nom i t'omple del seu amor. Jo no sabia res de bisbats, ni de parròquies, ni de moviments... Vaig contactar, aleshores, amb un capellà salesià d'avançada edat, que havia estat missioner, i vam començar a fer camí plegats.»

En aquest camí, com en el de tants joves, la pregària ha esdevingut el centre i eix de la vocació. «La clau és la vida espiritual i la trobada personal amb Jesús —diu convençut el David—. Visc com en un núvol, una felicitat molt especial, perquè estic amb Jesús i és Ell qui em guia.»

El misteri de la vocació

Realment la vocació és un misteri. No hi ha fórmules màgiques ni receptes per aconseguir-la. Es pot intentar posar algunes condicions favorables, i és important fer-ho, però el protagonisme i el paper decisiu el té Jesús de Natzaret. Com en aquella primera hora al llac de Galilea, també avui, 2.000 anys després, continua cridant joves, i no tan joves, a servir l'Església com a sacerdots. Els que han respost afirmativament asseguren que és una aventura apassionant. No exempta de riscos, de perills, de desencisos..., però amarada sempre de la felicitat que dona sortir d'un mateix per anunciar a tothom la salvació d'un Déu enamorat de l'home.

20

Anys Ràdio Estel

Queden
3
setmanes

la Nit

27 de novembre de 2014
al CCIB

Anys Catalunya Cristiana

35

Claret Serrahima

Preu 45 euros

27 de novembre a les 20.35 h

Sopar solidari al Centre Convencions
Internacional de Barcelona (CCIB)

La Caixa ES02 2100 1334 91 0200076078
(a l'hora de fer l'ingrés, cal posar nom, cognom i telèfon)

Per a més informació: **934 092 770**
lanit@radioestel.cat / lanit@catalunyacristiana.cat

 RàdioEstel

Club *amics*

 CatalunyaCristiana

Francesc: «No podem pensar un Pròxim Orient sense cristians»

El Papa dedica un consistori a la realitat d'aquesta zona

VIS
Ciutat del Vaticà

El 20 d'octubre es va celebrar un consistori ordinari públic presidit pel papa Francesc per a la canonització del beat José Vaz i de Maria Cristina de la Inmaculada Concepció. El Papa va voler dedicar l'obertura d'aquest consistori al Pròxim Orient i, en particular, a la situació dels cristians. Francesc va agrair la presència dels germans procedents d'allà: «Compartim el desig de pau i d'estabilitat al Pròxim Orient i la voluntat de fomentar la resolució dels conflictes a través del diàleg, la reconciliació i el compromís polític. Al mateix temps, ens agradaria donar la major ajuda possible a les comunitats cristianes per sostenir la seva permanència a la regió. No podem resignar-nos a pensar en el Pròxim Orient sense els cristians, que des de fa dos mil anys confessen el nom de Jesús.»

El Bisbe de Roma va destacar que els esdeveniments, especialment a l'Iraq i Síria, són molt preocupants: «Estem assistint a un fenomen de terrorisme de dimensions fins ara inimaginables. Molts dels nostres germans estan sent perseguits i han hagut d'abandonar les seves llars d'una manera brutal. Sembla que s'ha perdut la consciència del valor de la vida humana, sembla que la persona no compta i que pot ser sacrificada per altres interessos. I això, per desgràcia, davant la indiferència de molts.» El Pontífex va demanar pregària constant i una «resposta adient per part de la comunitat internacional».

D'altra banda, els patriarques de les Esglésies del Pròxim Orient van subratllar que el Pròxim Orient necessita urgentment replantejar-se el futur, i van ressaltar la importància de Jerusalem com a «capital de la fe»

per a les tres grans religions mono-teistes. A més, van posar en relleu la necessitat d'arribar a una solució del conflicte entre Israel i Palestina i Síria. Davant la violència perpetrada per l'Estat Islàmic, van reiterar que no es pot matar en nom de Déu. Sobre la llibertat religiosa, es va subratllar que la llibertat religiosa, juntament amb la de culte i de consciència, és un dret fonamental, innat i universal. També es va exigir que es reconeixin als cristians tots els drets civils dels altres ciutadans.

Van reiterar que un Pròxim Orient sense cristians serà una pèrdua greu, perquè tenen un paper fonamental per mantenir l'equilibri a la zona i pel seu compromís en l'educació. Per això, és essencial encoratjar els cristians perquè no se'n vagin i perseverin en la seva missió, també perquè han

contribuït al benestar dels països en què viuen. Des d'aquesta perspectiva, es va reflexionar sobre el problema de l'emigració dels cristians, perquè han de trobar acollida a les Esglésies i als països als quals emigren i que haurien de comptar amb estructures pastorals adients per als diferents ritus.

D'altra banda, es va sol·licitar que prossegueixi l'enviament d'ajuda humanitària perquè els cristians se sentin encoratjats a romandre al seu país. I van evidenciar la necessitat d'establir un diàleg interreligiós amb els musulmans.

Finalment, van demanar a la comunitat internacional que garanteixi als refugiats cristians la possibilitat de tornar a casa i establir «zones de seguretat». També van fer una crida a favor de tots els segrestats al Pròxim Orient perquè el món no els oblidí.

El Papa escriurà una carta als cristians iraquians

AsiaNews

«He parlat de la nostra situació, com a iraquians i com a cristians, i li he demanat que escrigués una carta per enviar a la meua comunitat, per confirmar-los en la fe i l'esperança. I m'ha respost de seguida, dient que ho farà amb molt de gust.» Són paraules del patriarca caldeu de Bagdad i president de la Conferència Episcopal Iraquiana, Louis Raphael I Sako, que es va reunir amb el Papa al Vaticà.

Segons Mons. Sako va ser una «gran trobada» amb un «home de Déu que et dona la benvinguda amb un somriure i amb la cura d'un pastor». En la trobada, el patriarca de Bagdad va descriure la situació dramàtica de la comunitat cristiana i de l'Iraq, escenari de la violència sagnant de l'Estat Islàmic.

Mons. Sako va subratllar que a més de la carta, tindria una gran importància una «visita» del Papa «si fos possible». «Nosaltres», va dir, «en la nostra comunitat, estem patint i necessitem el seu suport. Necessitem la proximitat de tota l'Església». El Papa, va explicar, vol visitar l'Iraq, «però sap que el seu viatge depèn de la situació actual, encara que té bona voluntat i vol estar a prop dels qui pateixen. Ell és un pastor que sent les dificultats de les persones, és un home de misericòrdia que no condemna, però ajuda». A més, va indicar que el Pontífex està d'acord que els cristians tenen un «missatge de pau i convivència i que són un signe positiu per a tothom».

Les floretes del papa Francesc

Profunda comunió d'amor

Sentint parlar el papa Francesc de l'Església a un li vénen ganes de posar en pràctica el que sent. «Ens col·loca uns al costat dels altres, uns al servei dels altres, fent així de tots nosaltres un sol cos, edificat en la comunió en l'amor.» Amb aquestes paraules Francesc ens encoratjava a ser una Església, cos de Crist. Amb aquesta frase que tantes vegades hem sentit però pocs hem escoltat i encara menys entès, ens motivava amb les seves paraules a ser una comunitat d'amor veritable, en la qual deixem de banda tot allò que ens divideix per posar la força en allò que ens uneix i ens conforma com a comunitat veritable.

El Papa tan concret i clar per a tots, com és habitual en ell, ens diu clarament que les guerres comencen al cor quan s'hi instal·la la incomprensió, l'enveja... tot allò que ens fa lluitar els uns contra els altres, desconfiar en lloc d'unir esforços.

Si realment ens sentim units els uns als altres hem de celebrar i agrair els dons que tenim: els propis i els dels altres, i posar-los al servei del bé comú. Si posem cadascun dels dons que tenim i els compartim com a grup humà, som forts i podem transformar el nostre entorn.

A més, si som capaços de donar gràcies pel que tenim cadascun i el que podem compartir dels altres, tindrem un cor noble, agraït... un cor content, ens diu el Papa. Amb això la nostra vida serà més plena i satisfactòria i possibilitarà compartir també la vida amb els altres.

Els nostres grups humans, les nostres comunitats seran molt més riques si som capaços de canviar la nostra enveja per l'agraïment pels dons rebuts i serem capaços de gaudir molt més els uns dels altres a més de poder iniciar la transformació del nostre món d'una manera molt més real i senzilla.

Esther Borrego Linares

Madrid

Mons. Carlos Osoro: «Globalitzem el cor, no pas la indiferència»

El cardenal Martínez Sistach participa en la presa de possessió del nou arquebisbe de Madrid

Redacció
Madrid

El dissabte 25 d'octubre va prendre possessió com a arquebisbe de Madrid Mons. Carlos Osoro, en una celebració solemne acompanyat per més de 60 bisbes, sis cardenals, sacerdots i representants d'altres Esglésies com l'ortodoxa o l'evangèlica. En aquesta celebració, la presència de l'Església catalana es va fer palesa amb l'assistència del cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach; dels arquebisbes Jaume Pujol i Joan Enric Vives, i dels bisbes Enric Benavent, Romà Casanova, Xavier Novell, Francesc Pardo, Joan Piris, Josep Àngel Saiz i Jaume Traserria.

Un repic de campanes va anunciar l'arribada del prelat a la catedral. Durant la processó, abans de l'inici de l'eucaristia, molts fidels van voler abraçar i felicitar el nou arquebisbe de Madrid. En arribar a l'altar l'esperava el cardenal Antonio M. Rouco, el seu predecessor a l'arquebisbat de Madrid i a més professor seu a la Universitat de Salamanca.

Després del missatge de benvinguda del cardenal Rouco i el del nunci a Espanya, Mons. Renzo Fratini, el canceller-secretari de l'arquebisbat de Madrid va llegir les cartes apostòliques del nomenament de Mons. Carlos Osoro com a arquebisbe de Madrid. Va prendre possessió del càrrec, va rebre les felicitacions i salutacions dels seus bisbes auxiliars i de representants dels seus nous diòcesans.

En l'homilia, Mons. Osoro va posar en relleu que «no hi ha amor veritable a Déu si no es manifesta i constata per estimar l'home amb la mateixa passió de Déu, perquè Déu mateix ens ha dit que Ell és amor, i qui és imatge de Déu ha de manifestar que en la seva existència es revela també l'amor de Déu».

Mons. Carlos Osoro va expressar que la gran novetat que cal comunicar és «Crist mateix que acull, acompanya i ajuda a trobar la bona notícia que tot ésser humà necessita i anhela en el més profund del seu cor. No decebem els homes en aquest moment de la història, que puguin trobar les portes obertes de l'Església, perquè puguin percebre que la misericòrdia de Déu envolta la seva vida, que no estan sols i abandonats, que tinguin la gràcia de descobrir en què consisteix el sentit d'una existència humana més plena, il·luminada per la fe i l'amor del Déu vivent». Així, va convidar tothom «a viure plegats i deixar-nos abraçar per l'amor de Déu».

Pobres i exclosos

El nou pastor de l'Església de Madrid va recordar que l'Església recorre el mateix camí de Jesús: «Escolta tots els

homes i sent una preocupació especial pels qui estan abandonats i exclosos, pels més pobres, entre els qui hi ha també els qui no coneixen Déu. Ella vol regalar el que Déu donava i el que percebien els qui es trobaven amb Ell. L'Església ha de continuar regalant la desproporció, que és la que ens fa més humans. (...) I és que en mans de Déu tot és diferent, amb la seva força, la seva gràcia, el seu amor, tot és diferent.»

Mons. Carlos Osoro va fer referència al fet que l'Església «és casa d'harmonia», en la qual tothom canta el mateix, però «amb ritmes, accents, notes diverses, que fan un cant molt bonic d'amor per tots els homes. Tots ens necessitem. Ningú no hi sobra».

Com el papa Francesc, el nou arquebisbe de Madrid va demanar evangelitzar amb alegria: «Tenim el mandat de fer revifar en els homes la confiança, l'esperança, l'alegria de l'Evangelí, la trobada entre els homes, construir la cultura de la trobada. Hem de provocar, com el Senyor, enmig de la història dels homes aquesta atracció, la mateixa que va provocar Jesucrist en el camí d'Emmaús.» I novament va insistir: «Ho hem de fer amb paciència, sense retrets, sempre amb amor, esperança, alegria i misericòrdia, sortint permanentment a cercar els homes, trobant-nos amb els homes en les realitats en les quals viuen, no en les quals nosaltres creiem que haurien de viure.»

El prelat va reconèixer que necessita tots els seus diòcesans per construir la «civilització de l'amor, la cultura de la trobada». I els va explicar que no n'hi

«No decebem els homes, que puguin trobar les portes obertes de l'Església, perquè puguin percebre que la misericòrdia de Déu envolta la seva vida»

«Siguem audaços i creatius, no caminem sols: sabem que el Senyor va el primer; involucrem la nostra vida en totes les situacions que viuen els homes, acompanyem i celebrem la vida»

ha prou de ser «bons i generosos, cal ser audaços, intel·ligents, capaços i eficaços. Però amb la bondat, la generositat, la intel·ligència, la capacitat i l'eficàcia que ens regala i de les quals omple Jesucrist. Acollir amb la seva gràcia, el seu amor, dóna a l'existència humana una altra sensibilitat i una altra manera d'afrontar-ho tot, i que ens fa veure que la vida val la pena. Tot pot canviar-se: es comença pel canvi d'un

mateix, vivint amb una ment oberta i un cor creient».

Primacia del cor

«Globalitzem el cor, no globalitzem la indiferència», clamava l'arquebisbe, «que ens pren la capacitat de plorar i de preguntar-nos qui és el meu proïsme. No tenim la solució per a tothom, però si es dóna la primacia al cor i no es tanca, aviat hi haurà solucions». En aquest sentit, va afirmar que «cal tenir projectes, i és impossible fer-los des de la confrontació, des de la manca d'acords, des del conflicte; es poden fer si conreem i construïm la cultura de l'encontre, on l'acord és més important que el conflicte, on la unitat té més força que la dispersió».

Mons. Osoro va convidar els seus nous diòcesans a «descobrir plegats com passar d'una pastoral de mera conservació a una pastoral decididament missionera, ja que la sortida missionera és el paradigma de tota obra de l'Església. Siguem audaços i creatius, no caminem sols: sabem que el Senyor va el primer; involucrem la nostra vida en totes les situacions que viuen els homes, acompanyem i celebrem la vida. I tot plegat des de la proximitat, l'obertura al diàleg, la paciència i l'acollida cordial, viscudes com Nostre Senyor, que va venir a salvar, no pas a condemnar».

Quan va acabar l'homilia, va demanar als assistents a la celebració que encomanessin el seu ministeri episcopal «en aquesta Església que camina a Madrid», a tots els sants.

«No hi ha perill de cisma avui a l'Església»

P. Enzo Bianchi, prior de la comunitat ecumènica de Bose

Samuel Gutiérrez

«Un dels mestres espirituals vius d'Itàlia.» Així va definir Francesc Torralba Enzo Bianchi en la presentació de la conferència que el prior de la comunitat ecumènica de Bose va impartir a Barcelona el 14 d'octubre passat. En el marc dels ja tradicionals Diàlegs de Pedralbes, el P. Enzo Bianchi va parlar sobre la natura com a font d'espiritualitat.

Recordo haver-lo vist el març del 2013 a la plaça de Sant Pere. Vostè sortia de les congregacions generals, on va ser convidat a parlar als cardenals abans del conclave. Es pot saber el que els va dir?

No sé si puc entrar gaire en detall, però a grans trets els vaig parlar de la importància que l'Església tingui en compte avui la capacitat i voluntat de dialogar amb el món. La societat demana avui a l'Església que faci aquest diàleg, que no s'entesti en certes posicions intransigents, sinó que escolti el món, la societat, l'home d'avui... Això és molt important, és la posició del Concili, és la de Pau VI a *Ecclesiam suam*, és la posició del papa Francesc... i ha d'esdevenir la postura de qui a l'Església té un lloc de govern.

Vostè sospitava que aquell dia es podria produir un desenllaç sorprenent?

Vaig sortir amb un bon gust de boca en veure un clima propici per al diàleg, l'escolta, per a la trobada dels uns amb els altres... No hi havia un esperit de confrontació i com ha passat ara, al Sínode de la Família, també es respirava una gran llibertat.

Hi ha qui parla de revolució; altres de nou estil. Amb quins termes se sent més còmode Enzo Bianchi per definir el pontificat de Francesc?

Jo parlaria de reforma. Francesc vol una reforma i s'ha iniciat un camí de reforma, tot i que no serà fàcil ni senzill, sobretot perquè hi ha molts adversaris d'aquesta reforma. Però penso que aquest camí és ineludible perquè és un camí evangèlic. La reforma és un dels elements que formen part de l'ascesi cristiana: *deformata reformare* (reformar allò defectuós). És una exigència, a més, no només aplicada a la persona, sinó a la institució, a tota l'Església.

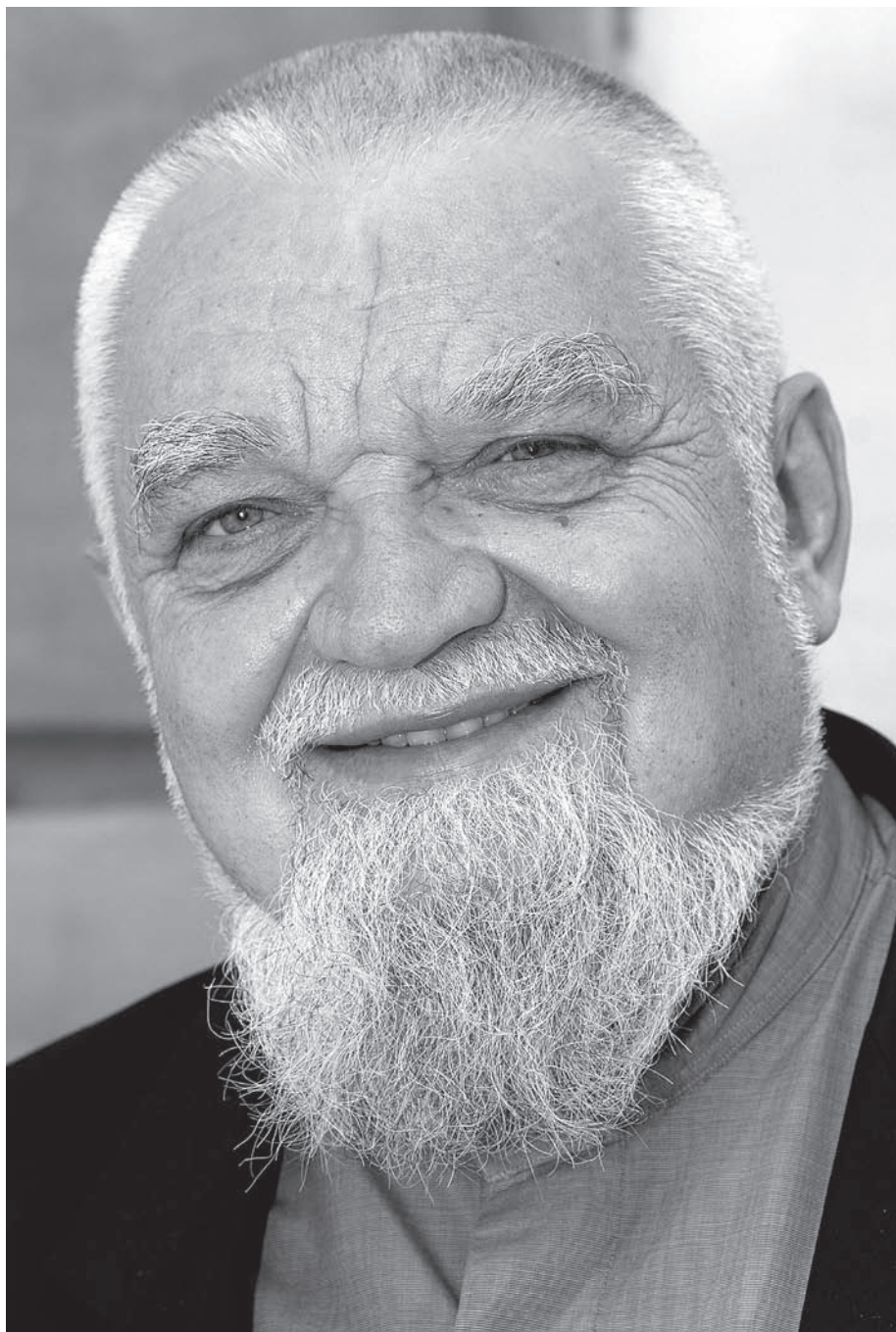
A què es refereix quan assenyalava que hi ha adversaris de la reforma?

Em refereixo a les tensions que hi ha al si de la Cúria i del col·legi de cardenals. Ho ha reconegut el mateix Papa.

També hi ha grups de pressió?

Sí, també n'hi ha, però minoritari. Són els cardenals més tradicionalistes, els que no només no han acceptat Francesc sinó tampoc el curs en continuïtat amb el Concili. Però són pocs, molt conservadors en l'Església, i són còmplices d'aquells que ja s'han separat, com els lefebrians. No obstant això, són pocs, la major part de l'Església i dels bisbes segueixen el Papa.

Alguns mitjans apunten al car-

denal Müller com un dels líders d'aquest grup contrari als nous aires...

No ho crec. El cardenal Müller té una teologia tradicional, però és un home obert. No oblidem que ha presentat el llibre de la teologia de l'alliberament de Gustavo Gutiérrez. És un home molt intel·ligent. Els mateixos lefebrians l'han acusat de no ser fidel al dogma catòlic. Actualment se'l tracta d'una manera que no mereix. És un home molt equilibrat, bon teòleg, amb molta saviesa. No és un tradicionalista.

Descartem, doncs, el perill de cisma a l'Església?

No hi ha risc de cisma a l'Església. De conflictes sempre n'hi haurà, però si es miren de resoldre des de l'Evangeli sempre suposaran un enriquiment.

El camí de comunió somiat després del Concili Vaticà II, ara serà possible?

Penso que ja és possible. La comunió és practicada en l'Església, amb el Sínode i en els diferents organismes a les diòcesis. Estic segur que el camí de la comunió anirà a més.

En any i mig de pontificat, quina valoració fa de la reforma feta fins ara?

L'Església catòlica és una realitat gran. Francesc intenta dur a terme

més aviat poc.

Parlant de reformes, què espera del Sínode de la Família pel que fa a canvis concrets?

El primer canvi necessari és el del cor. Aquesta és la reforma més urgent i la que veritablement busca el Sínode. Però cal esperar un any i veure com el poble de Déu rep les línies del Sínode. Les conclusions arribaran l'any vinent, després del Sínode ordinari, i veurem què passa.

Algun aspecte d'aquesta primera etapa que vulgui destacar?

Al Sínode s'ha arribat fins i tot a parlar de la dignitat de les persones amb orientació homosexual. Això és completament nou, impossible fins ara. Abans només era desordre i pecat. Ara es comença a dir que en determinants camins i determinades vides es deixen entreveure elements que ens remetent a l'amor, a la solidaritat... i que aquestes persones han de ser respectades. Això és totalment nou!

El Papa l'ha nomenat recentment membre de la Congregació per a la Unitat dels Cristians. Què se sent cridat a aportar?

Espero poder ajudar en les relacions entre catòlics i ortodoxos, facilitar la trobada i manifestar quins són els desitjos de les Esglésies orientals. Això és molt important. En aquest camí en el qual és decisiu el reconeixement del primat de Pere, és imprescindible entendre com ho desitgen els ortodoxos i com ells ens poden ajudar amb la sinodalitat.

S'estan fent passes cap a una nova concepció del papat?

La doctrina no pot canviar però sí la forma d'exercir el papat. També ho diu l'encíclica *Unum sint*. Aquest és el gran problema: com canviar la forma de l'exercici del papat. El Papa és el successor de Pere. Això és immutable per a l'Església i a ell li correspon un primat sobre tota l'Església. Això és així. Però aquest primat pot ser suavitzat per la sinodalitat.

La unitat dels cristians, especialment amb l'ortodòxia, sembla haver-se convertit en una prioritat d'aquest pontificat. Amb Constantinoble el diàleg avança fluïd. No tant amb Moscou.

Moscou té en aquests moments problemes amb el Patriarcat de Constantinoble, no tant amb l'Església catòlica. Però aquesta dificultat de relacions intraortodoxes influeix necessàriament en el diàleg amb els catòlics.

Caldrà esperar el Concili Panortodox?

Sí. Tindrà lloc el 2015 i serà la gran ocasió de veure si l'ortodòxia és capaç de fer un pas cap a una comunió veritable.

El martiri de tants cristians al Pròxim Orient, que vostè ha anomenat «ecumenisme de sang», serà llavor d'unitat?

Els ja han assolit la unitat! Un arquebisbe ortodox romanès ha dit que quan catòlics i ortodoxos van morir plegats a les presons estalinistes els murs entre l'Església catòlica i l'ortodoxa van ser derruïts per a ells.

«El primer canvi necessari és el del cor. Aquesta és la reforma més urgent i la que veritablement busca el Sínode»

una reforma, però no sé fins on podrà arribar. Per reformar l'Església no n'hi ha prou amb un any ni amb un Papa. Però és important que s'iniciï un camí i que se superi la paràlisi en la qual hem viscut els darrers 30 anys.

S'insisteix molt en la reforma de la Cúria. És una prioritat?

Si la reforma de la Cúria suposa una simplificació de la Cúria i que aquesta Cúria es posi més al servei de les Esglésies locals i no només del Papa, serà una reforma important. Però si només és una reforma burocràtica, significarà

Punt de vista

Eduard Sagarra

President de l'Associació de Nacions Unides a Espanya

Premi Nobel de la Pau, nou toc d'alerta

L'atorgament del premi Nobel de la Pau a la jove pakistanesa Malala Yousafzai i a l'indi Kailash Satyarthi és una gran notícia per a tots els que defensem els drets humans de tots i d'arreu. D'altra banda, revitalitza el valor d'aquest premi Nobel que, en els darrers anys, s'havia devaluat per acontentar posicionaments estrictament polítics. La seva importància queda palesa pel fet que col·loca en primera plana de l'actualitat una situació que, tot i ser diàriament dramàtica, és amagada i ignorada per tota la societat global. Acceptem que, encara que ens n'amaguem, és la nostra societat i que els actors d'aquest drama som tots nosaltres!

La situació i els maltractes a nens i nenes és un comú denominador en la majoria dels països, no només dels que es troben lluny de nosaltres, sinó a prop de casa nostra i en les fronteres del primer món. Els exemples que avui ressaltem són al Pakistan, on la premiada Malala lluita pel respecte a totes les nenes en especial el seu dret fonamental de l'accés a la cultura i a l'educació. També a l'Índia on Kailash fa anys que treballa per evitar que nens i nenes es converteixin en esclaus o que siguin utilitzats com a objectes d'ús i abús. Però la geografia del desconexament dels drets dels menors és amplíssima i quotidiana, i va creixent a cada conflicte armat (Síria, l'Iraq, Afganistan, Centreafrica, Nigèria, Somàlia, el Sudan...) on els nens són la part més vulnerable i menystinguda.

Més de 80.000 nens han volgut entrar il·legalment als EUA el darrer any. Esgarrifa saber que les famílies d'aquests nens paguen sumes astronòmiques perquè els «traficants de persones o els moderns negrers» els passin a la «terra promesa» a on, d'altra banda, no tenen cap garantia d'arribar-hi, perquè, normalment, els deixen enmig del desert d'Arizona o a la riba del riu Bravo amb el risc que s'ofeguin en travessar-lo. Tots hem vist també fotos «pintoresques» dels sostres dels trens mexicans abarrotats de criatures, amb cara d'il·lusió (molts amb la samarreta del Barça), que van cap a una deportació segura per la policia d'emigració i fronteres americanes. El negoci està servit per als

mafiosos, perquè, una vegada deportats, tornen a ser objecte de tràfic humà, quasi esclavatge!

Els camps de refugiats de sirians, palestins i iraquians al Líban, a Turquia, o a Jordània sumen uns quants milions. En aquests camps de refugiats la població majoritària són també nens i dones. Per completar aquest panorama desolador ens assabentem que a les pasteres que han arribat a Itàlia o a les costes espanyoles hi havia nens i fins i tot recent nascuts que viatjaven sols i que encara són als centres d'internament. En la terminologia legal els menors no acompanyats són una categoria dins dels «immigrants irregulars expulsables».

Una Europa basada en els valors i el respecte a les persones, en els drets humans, en la defensa de l'Estat del benestar, en la cooperació i en la solidaritat, no sé si pot restar insensible davant d'aquesta situació que afecta nens i joves. Caldria plantejar-nos seriosament si els nostres governs dels Estats del primer món i tots plegats no tenim una «culpa in vigilando» o per negligència.

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Andorra-Santa Coloma

Fa anys, poc després de creuar la frontera, es veia el campanar preciós de secció circular d'aquesta església, únic en aquest petit Estat i dels pocs que hi deu haver a Europa, a excepció d'Itàlia i a França, el d'Uzes. Actualment Santa Coloma està envoltada d'edificis ben alts que impedeixen veure-la des de la carretera.

No fa gaire em vaig proposar apropar-m'hi per contemplar-la amb deteniment. Vam aparcar a prop i vam anar cap a l'edifici, preguntant-nos si tindríem la sort de poder-hi entrar. Pensava aduir les meves activitats sacerdotals al país, les meves amistats, etc., però no va caldre. La porta estava oberta i a dins hi havia una jove que ens mirava discretament. Em vaig imaginar quina era la seva missió i m'hi vaig acostar per saludar-la i interessar-me per la seva tasca, que ja coneixia una mica per experiències anteriors. Resumeixo. El govern del Principat per a la temporada d'estiu tria persones aptes i motivades que acullin, que expliquin i que protegeixin aquests edificis d'interès religiós i turístic.

Una explicació encertada de les pintures, el seu significat i les tradicions pot ser una petita llavor avui enterrada, i que potser demà passat germina i creix per a la vida eterna (pregària de completes dels dilluns).

L'exemple d'aquestes dues nacions, una petita i l'altra gran, contrasta amb el d'esglésies o catedrals d'altres llocs, perquè si hi troben una pedra històrica o hi conserven la tomba d'algun pròcer, de seguida munten un museu i cobren per entrar al recinte sagrat. Les generacions posteriors heretaran edificis ben conservats, però serà més problemàtic que en sorgeixin vocacions per celebrar-hi la litúrgia.

Certament que el més destacable és el campanar de 18 m del segle XII, però l'interior tampoc no desmereix gens. Els murs preromànics de planta rectangular conserven part dels frescos originals i el sagrari belles pintures al tremp. El sostre és de cassetonat de fusta, com la majoria d'esglésies del país.

Visitar aquest lloc és passar-hi bons moments que des de la carretera no s'imaginem. A l'entorn conserva antics carrers i cases habitades per veïns, que no són decorats per a satisfacció de turistes. Aleshores hom pensa com n'estan, d'equivocats, els que diuen que Andorra només és un carrer llarg ple de botigues.

Una de les qüestions que pregunten els estrangers llunyans, convençuts que Andorra és un Estat de Dret, és si tenen moneda pròpia. Doncs no, actualment hi circula l'euro comunitari. La nació no forma part de la Unió Europea, però hi està molt relacionada.

El que sí que queda, potser per nostàlgia, o com a mostra d'antigues transaccions internes comercials és la moneda d'argent simbòlica anomenada *diner*. Jo en tinc una, regal personal de Mons. Alanis, que conservo amb molt d'afecte. No té cap valor legal i pràcticament està destinada als col·leccionistes.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova Degà del Capítol Catedral
de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

El fill i la mare

Heus aquí un correu electrònic que he rebut:

«Un capvespre, un noi s'apropà a la seva mare que preparava el sopar a la cuina i li entregà un full de paper on hi havia quelcom escrit. Es va treure el davantal i llegí el que deia la nota.

Tallar la gespa del jardí.....	15,00
Cuidar el meu germà.....	5,00
Anar a comprar el pa.....	0,50
Treure la brossa cada dia.....	2,50
Llibreta de bones qualificacions.....	50,00
Netejar el pati.....	5,00
DEUTE TOTAL	78,00

La mare mirà fixament el noi, mentre ell esperava expectant. La mare agafà el llapis i en el revers del paper hi va escriure:

Per dur-te nou mesos en el meu si i donar-te la vida.....	RES
Per tantes nits de vetlla, guarir-te i resar per tu...	RES
Per l'alegria i l'amor de la nostra família.....	RES
Pel temor i les preocupacions quan estaves malalt.....	RES
Pel menjar, la roba i l'educació.....	RES
Per agafar la teva mà i donar-te suport.....	RES

Quan el noi acabà de llegir el que havia escrit la seva mare, tenia els ulls plens de llàgrimes, la mirà i li digué: "T'estimo, mare." I, amb lletres molt grans, va escriure: "Totalment pagat!"

Les persones som com els infants: volem recompensa per les bones accions que fem. És difícil comprendre que la millor recompensa és l'amor i que, per sort nostra, és totalment gratuït.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El poder de la vida

La dona xunemita benestant mostra una capacitat d'acollida extraordinària i detecta en Eliseu la santedat d'un home de Déu (II Reis 4,8-37). Al terrat li construeix, d'acord amb el seu marit, una petita cambra amb un llit, una taula, una cadira i un llum perquè s'hi pugui retirar sempre que vingui. En senyal de gratitud, Eliseu li pregunta què pot fer per ella. No li demana res a canvi. En saber que no té fills, li promet que el proper any tindrà un fill als braços. Ella rep la predicció amb incredulitat, però la profecia es compleix. Quan el nen es fa gran, un dia experimenta mal de cap. El porten a la seva mare, que el té a la falda, però mor. Ella el puja a la cambra d'Eliseu i el va a buscar, perquè es troba a la muntanya del Carmel. Li recrimina el fet: «Que te'l vaig demanar, jo, un fill, senyor meu? No et vaig dir que no m'enganyessis?» Eliseu hi envia Guehazi perquè el curi, però no ho aconsegueix. La dona, que li havia jurat no deixar-ho estar, aconsegueix que el profeta vagi a casa seva. Eliseu hi troba el nen mort a sobre el llit. Tanca la porta de la cambra i prega al Senyor. S'estira al llit damunt de l'infant, posa la seva boca sobre la d'ell, els seus ulls sobre els d'ell, les seves mans sobre les d'ell i es queda estirat fins que el cos de l'infant es va escalfant. Després d'una pausa, repeteix l'operació, i l'infant esternuda set vegades i obre els ulls. S'ha curat. Eliseu el retorna viu a la seva mare.

Una història d'acollida, generositat, agraïment, fertilitat, frustració, insistència. La dona xunemita viu la vida a fons. Quan acull, ho fa sense interessos. Detecta les necessitats d'aliment d'Eliseu, però també li ofereix allotjament. Quan mor el seu fill, no es conforma. Una promesa de vida no s'ha de trencar en el primer moment. L'ego ofereix trofeus transitoris.

El profeta no es refugia en un manual, sinó que es lliura en cos i ànima a la seva tasca

L'essència busca dons permanents. Per això, no es fa enrere davant la mort del seu fill. Confia en el profeta. Si ell li promet un fill sense haver-lo demanat ha de ser conseqüent amb no prendre-li per un mal de cap.

Eliseu es posa en marxa, prega al Senyor i s'identifica amb l'infant:

boca amb boca, ulls amb ulls, mans amb mans, cos amb cos. El poder de la vida venç les resistències de la mort. L'essència es contagia. El nen recupera, gràcies a l'escalf del cos del profeta, la vida. Obre els ulls després d'esternudar set vegades, símbol d'un procés portat fins a la plenitud. No tot és immediat. Eliseu ha d'insistir-hi dues vegades. Res no és fàcil, però tot és possible. Les claus són la confiança en el Senyor i el lliurament personal. El bastó de Guehazi no serveix. Hi ha teràpies que no són suficients per insuflar de nou la vida. El profeta no es refugia en un manual, sinó que es lliura en cos i ànima a la seva tasca.

Zoom

Eduard Brufau

El Parlament Europeu ha atorgat el premi Sakharov d'enguany al ginecòleg congolès Denis Mukwege. El guardonat s'ha distingit sobretot per atendre milers de dones i nenes víctimes de la violència sexual durant el llarg conflicte bèl·lic que assola el país centreafricà. La cambra d'Estrasburg també ha reconegut amb una menció especial el moviment ucraïnès proeuropeu Euromaidan.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Obligada soledat

Segurament que heu vist un anunci a les estacions del metro i en altres cartells: una dona gran al costat d'una finestra i les paraules que manifesten el seu pensament: «Mai vaig pensar que el pitjor de fer-se gran fos la soledat.»

Aquesta sensació que expressa una realitat de molts ancians, es fa molt més palesa en aquelles dones que han exercit durant tota la vida l'ofici més antic del món, la prostitució. Han viscut amb molts homes però sovint sense família. I ara es troben amb la soledat més terrible.

Mai vaig pensar que el pitjor de fer-se gran fos la soledat

Tinc una amiga en aquestes condicions. M'adono que el seu deteriorament físic creix i la seva soledat augmenta cada dia.

Ahir em va trucar per telèfon i,

pel to de veu, vaig intuir que necessitava companyia. Fins ara —quan no està malalta— passa o passava moltes hores en un centre de dia de la Generalitat que li permetia gaudir durant unes hores de la companyia d'altres ancians, jugar a cartes, fer petar la xerrada i dinar per pocs diners. Però fa uns dies que no es troba amb forces i que es queda sola a casa seva, sense ànims i envoltada dels seus pensaments, no sempre gaire positius.

Arribo al seu pis amb les coses que sé que li agraden. Em rep amb molta alegria i em demana disculpes pel desordre que l'envolta. Són les cinc de la tarda però encara porta la camisa de dormir. Està despentinada i sense maquillar, cosa ben estranya en ella perquè no deixa mai els seus costums d'altres èpoques. Enmig de la misèria que percebo i que demostra la seva decadència, conserva una espurna de dignitat i de desig d'agradar. L'ajudo a endreçar una mica la casa i a ella mateixa.

La conversa s'alimenta ja de records del passat, dels seus «èxits» i les seves aventures, dels moments que ella recorda com d'una glòria que ara ha quedat relegada al racó de la seva memòria i que més aviat la fa patir per la decadència de la qual no es pot amagar. Em torna a ensenyar fotografies que he vist moltes vegades, però que són la demostració del que va ser. No hi ha cap sentiment de frustració per allò que ha viscut o per l'ofici que ha exercit. Ha procurat fer el bé a les seves companyes i ara viu de records. Jo sento una tendresa molt especial al seu costat. Com si dues vides completament diferents, però gairebé de la mateixa edat, tinguessin l'oportunitat de tenir una estranya amistat en la qual totes dues rebem: ella, el meu amor lliurat a Déu des de la joventut i jo, la sinceritat d'una història que Jesús acollirà com ens va anunciar: «Les prostitutes us aniran al davant en el Regne...»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Artesans de la pau

Una vegada van preguntar a Federico Mayor Zaragoza: «Què val la pena a la vida?» I ell va respondre: «Que a totes les persones els valgui la pena viure.»

Si això és així; si el que realment importa és que valgui la pena, val més l'alegria! Viure és una tasca prioritària per aplanar el camí a aquesta vida feliç, en què sens dubte no n'hi ha prou, exclusivament, de tenir les necessitats físiques cobertes, sinó també les afectives, emocionals, espirituals; un món en què té un paper fonamental la dimensió més profunda de la persona i el seu entorn. Quan no és possible que la persona «senti» que té una vida «que valgui la pena», perquè, per exemple, les relacions s'han deteriorat, per conflictes, dificultats, egoïsmes, manca d'empatia, o diversos aspectes que han deteriorat o impedeixen que les relacions flueixin, cal abocar-se a buscar solucions, a buscar vies de sortida, i això

demana una feina, un acompanyament, i també una tasca de mediació.

Mediació? Sí, algú que pugui fer alhora de «llevadora» per ajudar que neixi el millor de cadascú i superar l'egoïsmes que ens tanca, els prejudicis que ens esclavitzen, les pors que ens paralitzen. Qui està bloquejat i es vol superar necessita ajuda. Les frustracions, les ferides, la manca de llibertat interior, la història personal i les experiències viscudes ens juguen males passades i tenen la virtut, o el defecte, de tensar fins a trencar les relacions, i la vida!

Com n'és d'important, comptar amb algú que faciliti l'alliberament de la por i de les pròpies misèries, moltes de les quals, no sabem per què, ens impedeixen avançar.

De vegades cal fer «alguna cosa» per ajudar, i sempre caldrà esperar, «encara que el pacient estigui greu». S'ha d'esperar l'evolució i facilitar

la millora. Però perquè les coses succeeixin s'ha de deixar que segueixin el seu curs o que trobin el seu camí.

Sent testimonis, provoquem respostes, sensacions, que permeten sortir del propi context, veure en perspectiva i saber realment què succeeix.

Si no reconstruïm les relacions perquè siguin més justes, igualitàries i incloents, estarem condemnats a conviure en i amb conflictes.

La pau exigeix reparacions i actituds noves. Les tensions i els conflictes naturals es resolten pel diàleg, per la negociació, i per la capacitat de cadascú per assumir compromisos que el responsabilitzen i el comprometen amb tots els altres. La pau és possible, depèn de cadascú i de tothom. En tot cas, treballar perquè per a tothom valgui la pena viure ja és una manera de posar els sòlids fonaments de l'edifici de la pau, la justícia i la felicitat.

Lucía Caram
Religiosa dominica
de Manresa
www.fundacirosoriol.org

La sal de la terra

Construcció de la persona i postgrau

En aquesta societat —on les professions van requerint d'una banda la necessària formació permanent i de l'altra l'especialització— la realització del cicle de postgrau resulta cada cop una pràctica més habitual. Els factors que condueixen a aquesta opció són diversos i sovint molt justificats. Ara bé, més enllà de les competències específiques pròpies d'un cicle universitari, quins són els elements significatius en la construcció de la persona que afegeixen un màster universitari o un doctorat?

En efecte, un màster o un doctorat no només aporten quantitat sinó preferentment qualitat. En aquest sentit, el perfil del subjecte guanya en singularitat i la persona eixampla i continua el seu itinerari en l'autoconstrucció com a ésser únic i divers. D'altra banda, hom podria dir que

l'assoliment d'un grau (primer cicle) introdueix al món dels perfils professionals tot incorporant-te en un col·lectiu concret i, per tant, socialitza. En un moment determinat, el titulat ja forma part del món dels psicòlegs, els mestres, els periodistes, els fisioterapeutes, etc. Però un màster o un doctorat, després d'una etapa de socialització o d'integració, remarca —sobretot— l'aspecte de la individualització, especialment, per les moltes decisions o les múltiples opcions que implica aquest recorregut. Pel camí s'ha dit «no» a moltes coses i això modela l'esperit i el caràcter. Alhora, en aquest cicle d'estudis, dir un «sí» implica haver fet un discerniment acurat que anticipa i assumeix les possibles conseqüències pròpies d'una determinada tasca o recerca. Prendre

decisions, tenir iniciatives, escollir, viure contextos de separació d'itineraris d'altres companys, distanciar-se i experimentar la soledat, sens dubte conrea enormement la personalitat. Finalment, cal recordar que en el món universitari el màster i el doctorat estan considerats com allò que dona peculiaritat a la institució i que d'alguna manera representa el seu «nucli dur». S'espera que la professionalització, la investigació o la recerca provoquin en algun moment transferència i, per tant, retorn a la societat. A través de la creativitat allò que semblava impossible es farà possible. Recrea i humanitza la vida del col·lectiu i la del propi individu que ha contribuït amb la seva aportació. Un màster o un doctorat no és simplement tenir més. Suposa la possibilitat de créixer com a ésser humà.

Andreu Ibarz
Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

El sa realisme del Sínode

El Sínode dels Bisbes d'enguany sobre la família, més enllà de les consideracions i les reflexions específiques sobre la institució familiar i les diverses problemàtiques que hi estan relacionades, ha enviat a l'Església sencera un missatge clar, tant per la seva dinàmica de treball com pels seus continguts. No és bo que una certa por d'aigualir la proposta cristiana ens faci ignorar la realitat concreta on l'Evangelí és anunciat. Només a partir de la situació real de les persones i les societats, sovint amb nombroses ferides i contradiccions, es pot obrir camí gradualment la veritat alliberadora i alhora exigent que comporta la visió cristiana de la persona humana i de la seva història.

Sens dubte, l'Església ha de continuar promovent el compromís de fidelitat per sempre entre un home i una dona que s'estimen i decideixen compartir el seu projecte de vida, obrint-se a

possibles noves vides que Déu els pugui encomanar, però alhora no ha d'oblidar mai que tota persona és estimada i acompanyada per Déu des de la pròpia situació existencial, sigui qui sigui, i així ha de fer en tot moment també l'Església. Comprensió i paciència, escolta atenta i acolliment de tots, alliberament de passats que oprimeixen i projecció cap a futurs més esperançadors: aquestes són les coordenades cristianes a partir de les quals es poden proposar els grans ideals evangèlics a les persones i als diversos col·lectius.

El Sínode ha volgut escoltar la veu del món, i aquest és un primer pas necessari perquè el món escolti de més bon grat la veu de l'Església. Com indica la relació final del Sínode, cal que l'Església «no s'aturi en un anunci merament teòric i deslligat dels problemes reals de les persones» i que trobi un llenguatge significatiu que respon-

gui «a les expectatives més profundes de la persona humana». Escoltar la humanitat d'avui, en la pluralitat de les seves sensibilitats i exigències, no vol dir renunciar a l'originalitat de l'anunci cristià, sinó fer possible que aquest pugui incidir millor en la vida de les persones i il·luminar-ne el camí.

El Sínode ha parlat de manera polifònica, perquè també l'Església és plural i variada, com ho és el món. No ha tractat d'homogeneïtzar criteris ni de silenciar visions discordants, sinó d'aprofundir i actualitzar el missatge cristià, des d'un esforç compartit per assumir la complexitat de la realitat. Des d'aquesta acceptació serena de les diverses situacions, fidels a Crist que acull a tots sense excepció, farem més possible que «la seva Església sigui una casa amb la porta sempre oberta», com es llegeix a la declaració final dels pares sinodals.

Cinto Busquet
Capellà
cinto.busquet@focolars.org

Bones lliçons

En el número 1.829 de *Catalunya Cristiana*, Victòria Molins, s.t.j., escriu en la seva secció «Finestra a la vida» la crònica *Carrers plens d'alegria i humanisme*. Ens hi dona una visió eminentment positiva de la realitat dels nostres carrers i dels nostres dies. Aquesta «religiosa de carrer», com ella mateixa es defineix, adverteix en els seus recorreguts que als carrers es troba:

- Gent a la qual estimem i a la qual manifestem el nostre afecte.
- Malalts disminuïts i pobres als quals hem d'estimar, ajudar i consolar segons les nostres possibilitats i pels quals hem de pregar.
- Jesús era un home de carrer. Molts passatges que la Bíblia ens narra de la seva vida van tenir lloc al carrer.
- Als carrers podem advertir molts actes humanitaris: donar la mà a un ancià o cec perquè creui la via, indicar el número d'un carrer a una persona que pregunta, etc.
- Podem observar grans ideals que, amb la seva posada en pràctica, podria millorar notablement el món dels nostres dies.

El carrer sempre ens dona lliçons; cal saber llegir-les. No només passen coses dolentes, n'hi ha moltes de bones.

GMÀ. JOSÉ PANIEGO RIVERO
Barcelona

Corrupció generalitzada

La corrupció i els corruptes són notícia diàriament. És com una epidèmia que s'ha propagat extensament i intensament. L'honradesa sembla que no es porta, i qui més qui menys s'aprofita de les circumstàncies. Digna professió la dels qui es dediquen a vetllar perquè es compleixin les lleis i l'ordre a la ciutat, però és indigne el

Felicitats!

La meua felicitació més cordial i sincera per la magnífica i aclaridora entrevista a la Dra. Ana Martín Arcel, metgessa adjunta del Servei de Neonatologia de Sant Joan de Déu, titulada *L'avortament sempre és un drama*, publicada a C.C. el 12 d'octubre. Tant de bo moltes dones la puguin llegir perquè les ajudaria a pensar el drama que suposa matar un fill i les conseqüències físiques i psíquiques que se'n deriven, tant per al fetus com per a elles mateixes. El meu agraïment més sincer tant a la Dra. Ana Martín com a la redacció de *Catalunya Cristiana*.

MARIA DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

comportament dels quatre guàrdies urbans de Barcelona que estan implicats en una xarxa de blanqueig de diners provinents de la prostitució.

Vivim en la cultura del «tot s'hi val», del «campi qui pugui» i del «si altres ho fan, per què jo no?». Només es podrà contenir el contagi amb el bon exemple, sobretot dels qui esta en llocs de responsabilitat i als quals tots mirem. No només els mirariem, sinó que els admirariem.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Sínode de la Família

És fantàstic que el papa Francesc, reunit amb els bisbes, vulgui posar al dia l'Església del segle XXI i fomenti el diàleg entre totes les tendències. Cal, perquè hi ha coses que han d'adaptar-se al temps actual. No podem perdre de vista, però, que Jesús va ser el fundador de l'Església i aquesta no pot canviar la doctrina. Pel que fa a la indissolubilitat del matrimoni, va dir el següent: «Per aquesta raó deixarà l'home els seus pares, s'unirà a una dona i tots dos arribaran a ser com una sola persona.» De manera que ja no són dues persones, sinó una de sola. Per

tant, el que Déu ha unit, no ha de separar-lo l'ésser humà» (Mt 19,5-6). L'Església, inspirada per la caritat de l'Esperit Sant, pot trobar una fórmula per tractar amb misericòrdia els divorciats, acompanyant-los.

PILAR ROCA PORTO
Barcelona

Persecució dels cristians

Tot i que el focus mediàtic acostuma a il·luminar altres aspectes del seu magisteri, el papa Francesc no perd ocasió per denunciar de forma contundent la situació que pateixen milers de cristians, perseguits fins a la mort a tants llocs del món. Tant de bo que aquestes paraules serveixin l'Església per prendre cada vegada més i millor consciència del gran tresor que suposen els màrtirs, especialment en temps de nova evangelització. I que serveixin també perquè la comunitat internacional deixi de mirar cap a una altra banda, aixequi la veu i prengui les mesures necessàries per aturar la massacre que tants homes i dones continuen patint avui pel fet de confessar la fe cristiana.

JUAN GARCIA
Cáceres

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Què passa amb el Sínode?

Llegia a la premsa, a propòsit del Sínode, que «l'Església té un any per superar la greu fractura interna». Com si estiguéssim a punt d'un cisma. Tan dividits estan els bisbes? Vostè gosaria pronosticar quins canvis farà l'Església en temes com la comunitat als divorciats tornats a casar?

Quan s'ha acabat el Sínode dels Bisbes es verifica el que ja es preveia: que hi hauria un Sínode real i un altre de mediàtic. Diferents mitjans de comunicació, entre els quals se situa el que vostè esmenta, han focalitzat l'atenció de forma monotemàtica en dues o tres qüestions que, sense negar-ne la importància, no són certament les prioritàries en l'assemblea sinodal. El lamentable és que la major part del públic només accedeix a aquesta informació tan esbiaixada. El Papa, en les paraules al final del Sínode, s'ha referit a aquest tema de manera molt clara: «Tants comentadors han imaginat veure una Església en litigi on una part està contra l'altra, dubtant fins i tot de l'Esperit Sant, el veritable promotor i garant de la unitat i de l'harmonia a l'Església.» I també ha indicat on hem de trobar el veritable contingut dels treballs sinodals fets fins ara: «La *relatio synodi*, que és el resum fidel i clar de tot el que va ser dit i discutit en aquesta aula i en els cercles menors.» Llegim, doncs, aquest document final que està a l'abast de tothom a internet. Jo ho he fet i m'ha semblat magnífic. I pel que fa a les discussions que s'han produït a l'aula sinodal li diré que em semblen una cosa normalíssima. Em sorprèn el desconeixement que tenen molts periodistes de la història de l'Església, perquè si coneguessin les discussions que va haver-hi en alguns concilis antics no es meravellarien d'una cosa que és ben normal.

Pronòstics? En primer lloc, li diré amb tota claredat la meua certesa, en paraules del cardenal Fernando Sebastián, que l'Església mai no abdicarà de la seva doctrina. La relació final del Sínode i les paraules del Papa ho han deixat clar. A partir d'aquí es mirarà d'aplicar amb criteri pastoral, amb veritat, misericòrdia, prudència i creativitat, aquesta doctrina a les circumstàncies actuals. En el cas tan concret que vostè esmenta crec que, mantenint la veritat irrenunciable del matrimoni, es trobaran camins pastorals perquè les persones afectades experimentin l'Església com a comunitat acollidora que no els tanca les portes. Les propostes s'articularen superant les cinc grans temptacions que el Papa ha descrit magistralment en les seves paraules finals.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El P. Tomás Morales, fundador d'una obra laïcal d'espiritualitat ignasiana-carmelitana

M. Lourdes Redondo

L'1 d'octubre va néixer a Veneçuela Tomás Morales Pérez, avui servent de Déu P. Tomás Morales, *s.i.*, fundador d'unes obres que són la seva presència i la seva memòria avui a Europa, Amèrica i Àfrica: dos instituts seculars (Croats de Santa Maria i Croats de Santa Maria), l'associació de famílies Llars de Santa Maria i l'associació de joves Milícia de Santa Maria, i altres obres pòstumes que viuen de la seva espiritualitat com l'Institut Berit de la família i la Fraternitat sacerdotal Tomás Morales.

Va morir el 30 d'octubre del 1994. El mes d'octubre hem celebrat el XX aniversari del naixement del P. Morales al cel, tot coincidint amb l'obertura del centenari de santa Teresa de Jesús. Felïç providència per a qui va ser un contemplatiu en l'acció, va dirigir desenes de vocacions a la vida contemplativa en monestirs, especialment a l'Orde del Carme, va beure i va donar a beure, tots els qui s'hi apropaven, de les fonts de l'espiritualitat carmelitana!

La seva passió: Jesucrist, la Mare de Déu, l'Església i els joves. Tota la seva vida va estar dedicada a ells, a apropar joves i famílies a Déu fent d'ells mateixos evangelitzadors. La causa de la seva beatificació està introduïda a Roma des del juny del 2000.

Les paraules del cardenal Antonio M. Rouco Varela en la presentació de les *Obras pedagógicas* del P. Morales serveixen per presentar aquesta figura que esperem aviat veure als altars: «Davant del repte històric amb el qual ens trobem a l'Església i els cristians del tercer mil·lenni, el P. Morales, que el va percebre amb lucidesa i el va descriure en nombroses

El P. Tomás Morales saludant el papa Joan Pau II.

pàgines—sobretot en l'obra *Hora de los laicos*—, va donar una resposta valenta i compromesa, que li va exigir l'entrega generosa i heroica de la seva vida, amb tota la riquesa i diversitat de dons humans, sense cansament ni desànim. Va tenir l'audàcia de creure que Crist fa felïços els homes, en concret els joves als quals s'adreçava, i va descobrir el potencial diví amagat en el cor de cada batejat, sempre disposat a desvetllar-lo. Hi va consagrar totes les energies.»

Així mateix, el cardenal Rouco Varela explica que «el P. Morales va tenir l'encert de descobrir, com una demanda pròpia del seu temps, la urgència d'una tasca educativa profunda que impliqués tot el poble de Déu. D'aquesta manera, la crida de Déu que el convidava a la tasca apostòlica, ell la va traduir en una crida original i precisa a posar en marxa un itinerari educatiu que, tenint per base l'experiència profunda i transformadora dels Exercicis ignasians, repercutís en la missió evangelitza-

dora de l'Església».

«El P. Morales —afegeix el cardenal— dona testimoni amb la seva vida, les seves obres i les seves paraules que el futur és de l'Evangelí: de l'Evangelí de Nostre Senyor Jesucrist. L'esperança del futur a Espanya i a Europa és aquesta joventut que torna a descobrir amb frescor inusitada i contagiosa el goig de ser cristià, d'haver conegut Jesucrist, el valor del patrimoni de la fe i de vida rebut de pares i avis a través de l'anunci i l'experiència de l'Evangelí.»

Sant Climent de Vilves recupera les campanes

M. Pau Baella Bertran

El 27 de juliol, festa major del poble, l'església romànica de Sant Climent de Vilves (Artesa de Segre), després de setanta-vuit anys sense campanes, portava a terme la reinstal·lació i benedicció, envoltada de tot el poble, amb una alegria profunda, així com dels nombrosos veïns que hi van acudir amb la finalitat de compartir aquell goig.

La cerimònia va ser presidida per Mn. Josep M. Mauri, vicari general del nostre bisbat d'Urgell, en delegació de l'arquebisbe Joan Enric; va compartir la concelebració amb Mn. Antoni Ballester, rector de l'església. També hi eren les autoritats municipals d'Artesa de Segre, encapçalades per l'alcalde, Mingo Sabanés, i en representació alhora de la Diputació Provincial de Lleida; ens oficials que han estat col·laboradors juntament amb la quantitat de donatius particulars i populars.

Alhora, cal esmentar la presència de Gaspar Vilarrubias i Codina, fil conductor, de manera totalment altruista, de l'adquisició de les campanes a una empresa alemanya de valor internacionalment reconeguda.

Acabada l'Eucaristia d'acció de gràcies, tots els

fidels (nens, joves i grans) van procedir a fer ressonar aquella veu entranyable, tan enyorada i que no necessita traductor, perquè tots la portem al cor. La festa va acabar amb un aperitiu popular.

Així va ser aquella jornada que, com a llaçada d'or, acabava i abraçava la restauració integral de l'església parroquial de Sant Climent, iniciada a principis de l'any 2000.

Com glossen totes dues campanes, *Santa Maria* i *Sant Josep*, Vilves proclama amb tot el cor: «Lloem el Senyor, al·leluia! Perquè ens ha estimat, al·leluia!»

Paraula i vida

Tots Sants i el record dels difunts

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Avui vivim exageradament al dia. Tenim poc temps per mirar enrere de tant en tant i recordar. Els dos primers dies de novembre ens ajuden a tenir un moment de record per als nostres avantpassats. A l'inici d'aquest mes celebrem la doble festa de Tots Sants i la commemoració dels difunts.

Aquestes dues festes expressen la solidaritat esperançada amb aquells germans nostres que han travessat el llindar obscur de la mort i han entrat en la condició definitiva de la seva història. Aquesta solidaritat amb els nostres avantpassats esdevé un desafiament crític a la mentalitat del nostre temps, que intenta oblidar els morts i apartar-nos de la comunió amb ells. L'Església és la *comunió dels sants*, segons l'expressió tradicional del Símbol de la fe catòlica. Així ho diem en la professió de fe. Aquesta comunió, en els seus elements invisibles, existeix no sols entre els membres de l'Església que

peregrina a la terra —que som nosaltres—, sinó també entre aquesta i tots aquells que formen part de l'Església celestial o que hi seran incorporats després de la seva purificació. Existeix una relació espiritual mútua entre tots, i d'aquí la importància de la intercessió dels sants i la pregària pels difunts.

En aquesta festa, els cristians d'Orient precediren els cristians d'Occident en la celebració conjunta de tots els sants. Ho feien ja al segle IV: l'Església siríaca, durant el temps pasqual; la bizantina, immediatament després de la Pentecosta. A Occident, va ser el papa Bonifaci IV qui l'any 610 va iniciar la festa dedicada a «la Mare de Déu i a tots els màrtirs».

La festa de Tots Sants posa en relleu la vocació universal dels cristians a la santedat, com ens va recordar el Concili Vaticà II en el seu document sobre l'Església. L'apòstol Joan, en un gènere literari apocalíptic, ens fa veure aquella «multitud

tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar, gent de tota nacionalitat, de totes les races i de tots els pobles i llengües, drets davant del tron i davant de l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans, cridant amb totes les forces: 'Hosanna al nostre Déu, que seu al tron, i a l'Anyell'».

En aquesta multitud hi ha tots els sants, no solament els qui han estat canonitzats sinó també els justos que moren en gràcia de Déu i arriben a la benaurança eterna del cel.

Els sants ocupen un lloc preminent en l'Església, ja que han estat sempre font i origen de renovació en les circumstàncies més difícils de la història de l'Església. Així ens ho va recordar el papa Francesc el 27 d'abril passat, en la canonització dels seus predecessors Joan XXIII i Joan Pau II. Els sants i santes posen en relleu i manifesten, alhora, els mèrits infinits de la redempció de Jesucrist com a únic salvador.

Als quatre vents

La vida que no s'acaba

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Sant Joan de la Creu va ser un místic, però no un home apocat i amb una vida passiva, sinó atzarrera, amb estada a la presó inclosa, de la qual va fugir pel sistema tradicional: lligant llençols i despenjant-se per una finestra.

Troband-se en el seu llit de mort van tocar les dotze al campanar d'una església veïna i un germà va informar-lo: «Estan tocant a matines.» El sant va respondre unes últimes paraules: «Glòria a Déu, que al Cel les aniré a fer!» Després d'això va besar un crucifix i va expirar.

La festa de Tots Sants ens col·loca davant el testimoni d'aquests mestres de vida, i el dia dels difunts ens recorda que també van ser mestres en el bon morir: amb el pensament en el cel, en Déu que, en la seva providència amorosa, ens fa el do de l'existència i de tot el que som i fem.

El que defineix un cristià és el seguiment de Jesucrist, la consideració de germanor amb els altres i la creença en la vida eterna. Sant Pau va escriure als cristians de Corint: «Si la nostra esperança en Crist acaba en aquesta vida, som els més desgraciats dels homes. Però no! Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer de tots.»

Aquest pensament, que a vegades es predica en els funerals, no és només una manera d'oferir consol a les persones que han perdut algú que estimaven, sinó que és una veritat de fe ensenyada per Jesucrist que sempre ha mantingut l'Església. La vida no acaba, sinó que continua, encara que d'una altra manera, misteriosa per a l'experiència humana, però lluminosa per a Déu, creador i redemptor.

Des dels primers segles, els cristians han resat i

ofert la santa missa pels difunts, sabent que el sacrifici de l'altar té un valor incommensurable. Ja en l'Antic Testament se cita que Judes Macabeu va organitzar una col·lecta i va enviar mil monedes de plata a Jerusalem perquè s'oferissin sacrificis que reparessin els pecats dels homes morts en batalla.

La necessitat d'oferir sacrificis és comuna a moltes civilitzacions, però després de Crist, la missa és el «sacrifici únic i veritable», que se sobreposa a qualsevol altre, perquè és el Fill de Déu, el que s'oferix al Pare, i el valor del seu lliurament és absolut.

Són dies, doncs, per elevar els nostres ulls al Cel, per pregar pels germans difunts, i per decidir-nos a viure en la presència habitual de Déu, a les mans del qual hi ha la nostra vida.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

AFERS RELIGIOSOS ASSUMEIX LA DIRECCIÓ D'AQUEST ESDEVENIMENT QUE SE CELEBRA A BARCELONA DEL 6 AL 23 DE NOVEMBRE

Nova edició de la Mostra de Cinema Espiritual

Carme Munté

La Mostra de Cinema Espiritual va néixer a la diòcesi de Barcelona de la mà del prevere Peio Sánchez, actual rector de la parròquia de Santa Anna. Tenia la intuïció que el cinema podia ser un molt bon mitjà per abordar la dimensió espiritual, i amb els anys s'ha demostrat que la proposta no únicament era encertada sinó que podia desvetllar un interès massiu. De fet, cada vegada són més les diòcesis d'arreu de l'Estat espanyol que s'han sumat a organitzar la Mostra de Cinema Espiritual.

«Cada vegada s'estrenaran menys pel·lícules que no siguin comercials, i en canvi la demanda de cinema espiritual és cada cop més consistent», afirmava en aquest sentit Mn. Peio Sánchez. D'aquesta manera, animava a asseure's davant la pantalla del televisor o del cinema amb una altra mirada, tenint en compte que fins i tot les pel·lícules més comercials poden contenir un missatge espiritual.

La Mostra de Cinema Espiritual, que se celebra a Barcelona del 6 al 23 de novembre, afronta ara una nova etapa. La Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General d'Afers Religiosos del Departament de Governació i Relacions Institucionals, ha assumit enguany l'organització. El director general, Enric Vendrell, té el propòsit de contribuir a la difusió i a la consolidació d'aquest esdeveniment.

La Mostra, coordinada per Mn. Peio Sánchez, presenta 12 de les pel·lícules més interessants del cinema espiritual i religiós actual: *Espacio interior*; *Le passée*; *Noelle*; *Johannes-Passion*; *Quédate conmigo*; *La misión Tselal*; *Lamma Shoftak*; *Philomena*; *Anita B.*; *The Gospel of Us*; *La jaula de oro*, i, *Habi, la extranjera*.

Com en anys anteriors les projeccions aniran precedides de la presentació per part d'especialistes, per analitzar les claus de cada pel·lícula i afavorir la reflexió.

Vendrell destaca que la Mostra «nascuda amb vocació de diàleg interreligiós i cultural» segueix convidant a aprofundir en els grans interrogants, i continua aprofundint sobre la presència de la dimensió espiritual en la cultura audiovisual. En altres paraules, la Mostra pretén visibilitzar diverses manifestacions audiovisuals que tenen com a temàtica aspectes relacionats amb les diferents dimensions religioses i espirituals, per tal de fomentar la reflexió i el diàleg interreligiós. La Mostra de Cinema Espiritual està organitzada conjuntament amb la Filmoteca de Catalunya i compta amb la col·laboració de l'arquebisbat de Barcelona, la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, Signis, Dreams Factory i l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura.

Fotograma de «La jaula de oro», una de les pel·lícules d'aquesta edició.

ENRIC VENDRELL I AUBACH, DIRECTOR GENERAL D'AFERS RELIGIOSOS

«L'objectiu és fer arribar la Mostra arreu de Catalunya»

Quin interès té el cinema espiritual?

El cinema sempre ha estat una font de coneixement, però en una societat on la imatge és tan rellevant per a l'imaginari social, cal saber utilitzar-la a favor del creixement de les persones. En el cinema conflueixen molts interessos econòmics, polítics i culturals, i des de la nostra perspectiva cal potenciar aquell que fomenta l'educació emocional i acompanya la reflexió sobre la persona. El cinema espiritual és un punt de trobada entre persones que, provenint d'orígens diversos i mantenint creences diferents, comparteixen unes mateixes inquietuds davant de la vida.

Per què la Mostra de Cinema Espiritual és organitzada per la Direcció General d'Afers Religiosos?

Hem decidit que la Direcció General d'Afers Religiosos n'assumís l'organització i la direcció, amb la col·laboració de la Filmoteca de Catalunya, amb el propòsit de contribuir a la difusió i a la consolidació d'un esdeveniment que ara arriba a l'onzena edició. Totes les actuacions de la Direcció General d'Afers Religiosos tenen un denominador comú. Ens hem proposat fomentar la cultura religiosa i el diàleg interreligiós, convençuts que només

des del coneixement i des del respecte a les diferències culturals i espirituals, podem aspirar a una societat cohesionada, capaç de conviure i de progressar. I no tinc cap dubte que aquesta Mostra fomenta la cultura i el diàleg interreligiós, presentant una selecció de les pel·lícules més interessants del cinema espiritual i religiós actual.

Quin objectiu a llarg termini us plantegeu per a la Mostra?

El desig de la Direcció General d'Afers Religiosos és que en anys successius puguem fer arribar aquesta

Mostra arreu del nostre país. Hem de buscar la manera que ens permeti projectar en diferents ciutats les pel·lícules que seleccionem per a la Mostra. Estem convençuts que molts ciutadans es construeixen una imatge de les tradicions religioses a partir de la presentació que en fa el món audiovisual. Doncs bé, considerem que aquesta Mostra de Cinema Espiritual és una eina molt potent per donar a conèixer una ètica i valors transversals que uneixen les diverses tradicions, i alhora per superar els tòpics, les caricatures i les visions tòxiques de l'altre. Per tant, insisteixo, el nostre objectiu és anar acostant any rere any aquesta Mostra a un major nombre de ciutadans.

Organitza:

Coorganitza:

Col·laboren:

Programa

Coordinació de la Mostra: professor Peio Sánchez

Podeu consultar els horaris de la resta de sessions de la Mostra al web www.gencat.cat/afersreligiosos

Dijous
6 novembre

Espacio interior

Espacio interior (2012) de Kai Parlange, a les 19:30 h. Auditori Blanquerna. V.O. castellà.

Basada en un fet real, un segrestat aïllat en una cambra de tres metres quadrats troba la forma de resistir traient força del seu interior.

Sessió inaugural: Enric Vendrell i Aubach, director general d'Afers Religiosos. Departament de Governació i Relacions Institucionals. **Presenta:** Kai Parlange, director de cinema.

Divendres
7 novembre

Le passé

Le passé (2013) d'Asghar Farhadi, a les 19:30 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Els tràmits per a un divorci esdevenen una ocasió per afrontar un present carregat de passat.

Sessió inaugural: Enric Vendrell i Aubach, director general d'Afers Religiosos. Departament de Governació i Relacions Institucionals, i Octavi Martí i Coll, director adjunt de la Filmoteca. Departament de Cultura. **Presenta:** Xavier Marín, professor de la Universitat Ramon Llull.

Dimecres
12 novembre

Lamma Shoftak

Lamma Shoftak (2012) d'Annemarie Jacir, a les 20:00 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Quan en les situacions més difícils rebrota l'esperit capaç de trobar un contagiós sentit d'esperança.

Presenta: Joan-Andreu Rocha, professor de la Universitat Abat Oliba-CEU.

Divendres
14 novembre

Anita B.

Anita B. (2014) de Roberto Faenza, a les 21:00 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Una jove supervivent d'Auschwitz s'obre a un món ple de sorpreses.

Presenta: Josep Maria Caparrós, catedràtic de la Universitat de Barcelona.

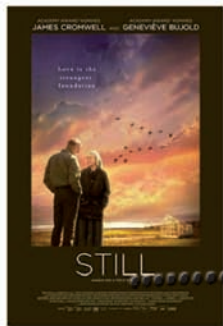
Dissabte
8 novembre

Noëlle

Noëlle (2007) de David Wall, a les 21:30 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Un sacerdot catòlic arriba a un petit poble de pescadors d'Estats Units en el temps de Nadal per tancar una parròquia, però res surt segons el previst.

Presenta: Montserrat Claveras, professora de secundària i escriptora.

Dilluns
10 novembre

Quédate conmigo

Quédate conmigo (2012) de Michael McGowan, a les 19:30 h. Auditori Blanquerna. V.O. sub. castellà.

Pel·lícula entranyable sobre una parella d'ancians que s'enfronta a les autoritats locals perquè els permetin construir la casa on passaran els seus últims dies.

Presenta: Joan-Marc Salvadó, crític de cinema.

Dijous
13 novembre

Philomena

Philomena (2013) de Stephen Frears, a les 20:00 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Una mare, a la qual se li havia arrabassat el seu fill, lluita des de la força de la seva fe per descobrir la veritat ajudada d'un periodista.

Presenta: Claustra Solé, professora de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Dissabte
15 novembre

The Gospel of Us

The Gospel of Us de Dave McKean, a les 19:00 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

Filmat sobre "La Passió de Port Talbot", representació al carrer de l'esdeveniment de la Pasqua sota la peculiar mirada de Michael Sheen.

Presenta: Ricardo Yáñez, Assistent a la Secretaria General de SIGNIS.

Diuenge
9 novembre

Johann Sebastian Bach Johannes-Passion

Johann Sebastian Bach - Johannes-Passion (1991) d'Hugo Niebeling, a les 19:30 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. sub. català.

La música, el teatre, la paraula, el cant, la dansa i l'arquitectura es combinen per crear una gran obra.

Presenta: Miquel González, Coni

Dimarts
11 novembre

La misión Tselal

La misión Tselal (2014) de Josep Lluís Penadès, a les 19:30 h. Auditori Blanquerna. V.O. castellà. **Premio Plural+ Somewhere to Belong** de Julia Khun (curt).

Una missió jesuïta, que actualitza les antigues reduccions del Paraguai, amb els indígenes tselal acompanyant la seva lluita per conservar la terra i sostenir les seves tradicions.

Presenta: Francesc Grané, professor de la Universitat Ramon Llull, acompanyat del director.

Dimarts
18 novembre

La jaula de oro

La jaula de oro (2013) de Diego Quemada-Díez, a les 19:30 h. Cinema Els Lluïsos d'Horta. V.O. castellà.

L'aventura d'un grup de joves ens descriu el drama de la immigració.

Presenta: Isabel Mas Serra, advocada del Departament d'Emigració de Càritas de Barcelona.

Dimecres
19 novembre

Habi, la extranjera

Habi, la extranjera de Maria Florencia Álvarez, a les 20:00 h. Filmoteca de Catalunya. V.O. castellà.

Una història sobre com la recerca de la identitat es forja en la trama de moltes trobades.

Presenta: Jaume Flaquer, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Dilluns, 17 de novembre. Taula rodona: El cine en la construcción de la identidad cultural europea, a les 19:00 h. Auditori Blanquerna. Entrada lliure.

Modera: Peio Sánchez. Departament de Cinema de l'Arquebisbat de Barcelona. **Intervenien:** JOSEP MARIA SUCARRATS. Filòleg. Expert en cinema. MAGDA SELLÉS. Professora de Comunicació Audiovisual de la Universitat Ramon Llull. IVAN BORT GUAL. Professor de Teoria i Història del Cinema. CESAG, Palma de Mallorca. RICARDO YÁÑEZ. Asist. Secretaria General de SIGNIS, Brussel·les. NIMFA WATT. STJ. Periodista i filòloga. Experta en cinema. JUAN ORELLANA. Professor de la Universitat Sant Pablo-CEU (Madrid).

Organitzat per:

En col·laboració amb:

Dijous, 20 de novembre. Quédate conmigo (2012) de Michael McGowan, a les 20:00 h. Centre Parroquial Vilassar de Mar.

Pel·lícula entranyable sobre una parella d'ancians que s'enfronta a les autoritats locals perquè els permetin construir la casa on passaran els seus últims dies.

Divendres, 21 de novembre. Espacio interior (2012) de Kai Parlange, a les 20:00 h. Centre Parroquial Vilassar de Mar.

Basada en un fet real, un segrestat aïllat en una cambra de tres metres quadrats troba la forma de resistir traient força del seu interior.

Dissabte, 22 de novembre. Espacio interior (2012) de Kai Parlange, a les 20:00 h. Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià.

Basada en un fet real, un segrestat aïllat en una cambra de tres metres quadrats troba la forma de resistir traient força del seu interior.

Diumenge, 23 de novembre. Quédate conmigo (2012) de Michael McGowan, a les 20:00 h. Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià.

Pel·lícula entranyable sobre una parella d'ancians que s'enfronta a les autoritats locals perquè els permetin construir la casa on passaran els seus últims dies.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

NOVEMBRE

2. DIUMENGE

Tots els Fidels Difunts, *Morat*. Lectures: Leccionari «de difunts»: Per exemple: Isaïes 25,6a.7-9/Salm 129/2 Corintis 5,1.6-10 / Mateu 25,31-46

3. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: Filèmon, 2,1-4 / Salm 130/Lluc 14,12-14. O bé: *Sant Martí de Porres* (ML), *Blanc*. Urgell i Solsona: *Sant Ermengol* (S), *Blanc*. Vic: *Sant Pere Almató* (ML), *Vermell*.

SANTORAL: Ermengol, b.; Innombrables màrtirs de Saragossa, mr.; Malaquies, b.; Sílvia.

4. DIMARTS

Sant Carles Borromeu (MO), *Blanc*. Lectures: Filèmon 2,5-11 / Salm 21 / Lluc 14,15-24

SANTORAL: Modesta, vg.; Vidal i Agrícola, mr.

5. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Filèmon 2,12-18 / Salm 26 / Lluc 14,25-33. Sant Feliu de Llobregat: *Beata Maria Ràfols* (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Àngela de la Creu, rel. i fund.; Bertil-la, ab.; Magne, b.; Zacaries i Elisabet.

6. DIJOUS

Sants i beats màrtirs del segle XX a Espanya (MO), *Vermell*. Lectures: Filèmon 3,3-8 / Salm 104 / Lluc 15,1-10. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: **Sant Sever** (MO), *Vermell*.

SANTORAL: beata Beatriu, rel.; Lleonard de Noblac, erm.

7. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Filèmon 3,17-4,1 / Salm 121 / Lluc 16,1-8. Lleida i Tarragona: *beat Francesc Palau i Quer* (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Carina, vg. i mr.; Ernest, mr.; Florenci, b.; Jacint-Maria Castañeda, prev. i mr.; Severí, mr.

8. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Filèmon 4,10-19 / Salm 111 / Lluc 16,9-15

SANTORAL: Deodat I, p.; beata Isabel de la Trinitat, rel.; Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i bibliista / ruscamps@yahoo.es

Tot el que feu a un dels meus germans més petits, a mi m'ho feu

En el marc de la Muntanya de les Oliveres, enfrontada tradicionalment al Temple, Jesús revela als seus deixebles el judici que impartirà a tots els homes i dones de tots els temps: «Quan el Fill de l'home vingui en la seva glòria acompanyat de tots els àngels, aleshores s'asseurà en el seu tron de glòria: totes les nacions es congregaran davant seu.» No farà un judici de les nacions, sinó de les persones, segons s'hagin comportat en vida: «ell els separarà *els uns dels altres*, com el pastor separa les ovelles de les cabres: posarà les ovelles a la seva dreta; les cabres, en canvi, a l'esquerra». El Judici serà exactament igual per als de «la seva dreta» com per als de «l'esquerra» (no diu «seva»). Jesús s'identifica plenament amb els marginats socials, amb els exiliats i sense terra, amb els més febles i empresonats: «vaig tenir fam... set, era un estranger... nu, estava malalt... a la presó». Els qui han posat en pràctica els principis de la justícia social, «els justos», tot i que en vida no l'identificaren amb els més desamparats, prendran consciència de quin fou el mòbil que els impel·lí a actuar: «Tot el que féreu a un d'aquests *germans meus* més petits, a mi m'ho féreu.» El Còdex Beza ens fa avinent el sentit de «*germanor*». En moments tan convulsos com els que vivim, on impera arreu la corrupció i el déu diner reparteix targetes opaques a dreta i esquerra, cobra sentit la sentència de l'Home: «Aparteu-vos de mi, maleïts, al foc etern que *el meu Pare* prepararà per al diable i els seus àngels. Perquè vaig tenir fam, i no em donàreu de menjar; vaig tenir set, i no em donàreu de beure; era un estranger, i no m'acollíreu; nu, i no en vestíreu; estava malalt i a la presó, i no em visitàreu.» El presumpte foc etern de l'infern forma part del projecte que Déu Pare tenia preparat per eliminar de soca-rel tots aquells que, en vida, no fomentaren la germanor universal. La societat està plena d'àngels, bons i dolents.

Lectures bíbliques

Fidels Difunts

Lectura primera

Is 25,6a.7-9

El Senyor farà desaparèixer per sempre la mort

Lectura de llibre d'Isaïes:

Aquell dia, en aquesta muntanya, el Senyor de l'univers prepararà per a tots els pobles un convit. Farà desaparèixer en aquesta muntanya el vel de dol que cobreix tots els pobles, el sudari que amortalla les nacions; engolirà per sempre la Mort.

El Senyor eixugarà les llàgrimes de tots els homes i esborrarà l'oprobri del seu poble arreu de la terra. Ha parlat el Senyor.

Aquell dia diran: Aquí teniu el nostre Déu, de qui esperàvem que ens salvaria: alegrem-nos i celebrem que ens hagi salvat.

Salm responsorial

129

Des de l'abisme us crido, Senyor.
Escolteu el meu clam.
Estigueu atent, escolteu aquest clam que us suplica.

R. Des de l'abisme us crido, Senyor.

Si tinguéssiu en compte les culpes,
¿qui es podria sostenir?
Però és molt vostre perdonar,
i això ens infon respecte. **R.**

Confio en la paraula del Senyor,
la meva ànima hi confia.
Espera el Senyor la meva ànima,
més que els sentinelles el matí. **R.**

Que esperin el matí els sentinelles!
Israel espera el Senyor,
perquè són del Senyor l'amor fidel
i la redempció generosa. **R.**

És ell qui redimeix Israel
de totes les seves culpes. **R.**

Lectura segona

2Co 5,1.6-10

Tenim al cel un altre edifici

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el nostre cos, que és la casa i el tabernacle de Déu a la terra, serà destruït; però sabem que tenim al cel un altre edifici, un temple que és obra de Déu, no fet de mà d'homes, etern.

Per això ens sentim molt coratjosos. Sabem que mentre vivim en el cos, vivim com emigrats lluny del Senyor, ja que no podem fer altra cosa sinó creure, sense veure'l; però ens sentim tan coratjosos, que preferim emigrar del cos, per anar a viure amb el Senyor, i no ambicionem res més que ser-li plaents, tant ara que som en el cos, com quan en sortirem. Perquè tots nosaltres hem de comparèixer davant el tribunal del Crist, on cadascú ha de rebre el que li correspongui segons el bé o el mal que haurà obrat vivint en el cos.

Al·leluia

Jn 11,25a,26

*Jo sóc la resurrecció i la vida, diu el Senyor;
els qui creuen en mi, no moriran mai més.*

Evangeli

Mt 25,31-46

*S'asseurà en el seu tron gloriós
i destriarà els uns dels altres*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà ple de glòria, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà en el seu tron gloriós. Tots els pobles es reuniran davant seu, i ell destriarà la gent els uns dels altres, com un pastor separa les ovelles de les cabres, i posarà les ovelles a la seva dreta i les cabres a la seva esquerra.

Aleshores el rei dirà als de la seva dreta: veniu, beneïts del meu Pare, rebeu en herència el Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Perquè tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster, i em vaucollir; anava despullat, i em vaucollir; estava malalt, i em vaucollir; era a la presó, i vinguéreu a veure'm.

Llavors els justos li respondran: Senyor, ¿quan et vam veure afamat, i et donàrem menjar; o que tenies set, i et donàrem beure? ¿Quan et vam veure foraster, i et vam acollir; o que anaves despullat, i et vam vestir? ¿Quan et vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure't? El rei els respondrà: Us ho asseguro: tot allò que féieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho féieu.

Després dirà als de la seva esquerra: Aparteu-vos de mi, maleïts, aneu al foc etern, preparat per al diable i els seus àngels. Perquè tenia fam, i no em donàreu menjar; tenia set, i no em donàreu beure; era foraster, i no em vaucollir; anava despullat, i no em vaucollir; estava malalt o a la presó, i no em vaucollir. Llavors ells li respondran: Senyor, ¿quan et vam veure afamat o assedegat, foraster o despullat, malalt o a la presó, i no et vam assistir? Ell els contestarà: Us ho asseguro: tot allò que deixàveu de fer a un d'aquests més petits, m'ho negàveu a mi.

I aquests aniran al càstig etern, mentre que els justos aniran a la vida eterna.

Tots Sants, festa de vius i de difunts

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

Quan arriba la tardor, la natura es vesteix de colors daurats i vermellors, de colors ocres i marrons. Recordo encara les postes de sol a Roma, que contemplava des de la finestra de la meua habitació del Col·legi Espanyol i, que em deixaven bocabadat i em feien perdre alguna llarga estona d'estudi. M'agrada contemplar els colors de la tardor anant a veure els arbres a Puigcerdà o a la Garrotxa. La natura es vesteix d'aquests colors per morir. És en aquest temps quan l'Església celebra la festa de Tots Sants i els Fidels difunts, per expressar la comunió entre els sants de la terra i els del cel. Són aquests dies quan visitem els cementiris on portem alguna flor pels nostres difunts, acompanyada d'algun Parenostre per a ells. Nosaltres preguem per ells, i ells intercedeixen per nosaltres. És la festa de la comunió dels sants. Cada temps té les seves festes i celebracions religioses, unes són més litúrgiques, altres més populars. La comparació de les festes de Tots Sants i dels Fidels difunts amb la tardor és només un recurs poètic, però també és cert que la tardor i aquestes dues festes tenen un sentit de plenitud i de consumació.

La celebració de la festa de Tots Sants prové, sobretot, de la pietat popular que hi havia pels

màrtirs ja des dels primers segles de l'Església. A Roma, el papa Bonifaci IV, al segle VII, va dedicar el Panteó en honor de Santa Maria i de tots els sants màrtirs, celebrant cada any, el seu aniversari. Al cap d'un segle, Anglaterra imità la festa d'aquest aniversari en honor dels sants màrtirs i aparegué la solemnitat de Tots Sants, el dia primer de novembre i es va propagar a tota l'Església universal durant el segle IX, i afegint-hi, a partir del segle XI, la commemoració de tots els fidels difunts. És així com es va iniciar el culte als difunts i als sants, que encara avui celebrem a l'Església universal els dies primer i segon de novembre. Tots Sants és, doncs, una festa dels vius que caminen cap a la santedat del cel, i dels difunts que ja hi han arribat. Els vius som l'Església terrenal, que ens anem purificant dels nostres pecats per poder arribar a ser sants. Els difunts són l'Església celestial on han arribat els ja purificats, i que amb els àngels i els arcàngels proclamen la glòria de Déu: «Sant, Sant, Sant és el Senyor, Déu de l'univers...» Tots Sants és una festa de comunió i de pregària entre nosaltres.

Pregar pels difunts és una de les pràctiques cristianes amb arrels religioses profundes. La millor pregària que podem fer pels nostres difunts és la d'oferir-los una missa, perquè la missa té el gran valor d'intercessió. Pot haver res millor que oferir una missa per aquells que ens han deixat i continuem estimant? La salvació que depèn de la mort i resurrecció de Crist es recorda i es renova cada vegada que celebrem l'eucaristia.

Des de sempre els cristians van aprofitar la reunió eucarística per oferir els seus dons. Amb aquests dons, ajudaven els pobres i es cobrien les necessitats del culte. Aquest és el sentit de les col·lectes. I aquest és també el sentit de l'ofrena que es dona al prevere quan s'encomana una missa. És per això que la mateixa Església regula, a títol indicatiu, aquesta ofrena, i els bisbes determinen l'aranzel o estipendi més adequat. Així és com també contribuïm, d'una manera ben concreta, a la vida i a la missió de l'Església. Preguem, doncs, pels vius, i especialment aquests dies de Tots Sants, pels difunts. Oferiu una missa pels qui estimeu. Quan tu ofrenes una missa, l'Església prega pels teus difunts. El fonament d'aquesta pregària d'intercessió és la fe i la comunió cristianes en la força de la mort i de la resurrecció de Crist.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Joan Duns Escot

- ✓ Nascut a prop d'Edimburg, Escòcia, l'any 1265
- ✓ Franciscà místic i un dels grans teòlegs escolàstics
- ✓ Defensor de la Immaculada Concepció segles abans que fos dogma
- ✓ Va morir a Colònia l'any 1308
- ✓ Beatificat el 1993 per Joan Pau II

Aquest gran teòleg medieval va néixer en una família noble escocesa i va poder estudiar amb els cistercencs i els franciscans. El jove Joan Duns Escot ben aviat va despuntar tant per la seva intel·ligència com per la seva profunda espiritualitat, i quan només tenia quinze anys va entrar en aquest darrer orde, del qual ja formava part un oncle seu. La formació intel·lectual que va rebre va anar acompanyada d'una maduració espiritual i mística, fins al punt que la nit de Nadal del 1281, quan es preparava per a la professió religiosa, se li va aparèixer l'Infant Jesús, que ell va acollir als seus braços.

Ja profés i ordenat sacerdot va ser enviat a completar els estudis teològics i filosòfics a la Universitat de París, de la qual va acabar sent un dels professors més reconeguts. Va ser a la Sorbona on va defensar la Immaculada Concepció de la Mare de Déu, que no va ser declarada dogma fins al segle XIX. Després de París va ser enviat a la Universitat de Colònia, on va reorganitzar els estudis, va prosseguir el seu pensament teològic i va continuar rebent dons místics. Va morir en aquesta ciutat alemanya amb només 43 anys però amb una vida intel·lectualment i espiritualment completa.

Barcelona

Aniversari a la llar d'infants del Nen Jesús

Fa 125 anys que les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors tenen cura de la guarderia més antiga de Barcelona

Carme Munté
Barcelona

Al carrer Montcada de Barcelona, en ple barri de la Ribera i a tocar del Museu Picasso, hi ha una de les escoles bressol més antigues d'Europa que encara està en funcionament. Extracta de la llar d'infants Bressol del Nen Jesús, de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, amb capacitat per a 102 infants. Fa 125 anys la beata Carme de l'Infant Jesús va arribar a Barcelona per encarregar-se d'aquesta llar que atén infants de famílies obreres.

Orígens

La mare Carme González Ramos, nascuda a Antequera l'any 1834 i fundadora de la congregació de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, va arribar el 1889 a Barcelona. En aquell moment ja estava en funcionament la que es considera la primera escola bressol de Barcelona per atendre els fills dels obrers que arribaven atrets pel boom que havia significat la revolució industrial. L'escola bressol havia nascut gràcies a la solidaritat econòmica de la terciària franciscana seglar Francisca Cañadó, però volia que fos una congregació religiosa la que en tingués cura. Va ser així com les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors van començar a tenir cura d'aquesta escola bressol, i d'això ja fa 125 anys.

«La nostra fundadora va visitar Barcelona en nombroses ocasions i va descobrir que, juntament amb la bellesa, la cultura i la indústria, es trobaven situacions de pobresa i desventura que ella es proposava ajudar», explica la Gna. Manuela López Chicón, superiora de la comunitat i directora de la guarderia. Així, la mare Carme sempre va actuar en col·laboració amb el pastor diocesà (aleshores Jaume Català) i amb el suport de laics i eclesiàstics, «i sempre comptant amb l'ajuda de Déu». Tant va ser així quan es va posar al capdavant de l'escola bressol, com quan anys més tard va néixer l'Obra Benèfic-social del Nen Déu.

«D'ençà del seu origen, l'objectiu de la casa és acollir els fills de les famílies més necessitades; famílies que en moltes ocasions no poden tenir cura suficient de la salut i l'alimentació dels seus fills», explica la Gna. Manuela. Actualment, gairebé el 50% de les famílies ateses són immigrants que molt sovint pateixen amb duresa les conseqüències de la crisi econòmica i del'atur. «Nosaltres procurem atendre les seves necessitats materials i espirituals», afegix la Gna. Manuela.

Però no sempre és fàcil. L'actual conjuntura econòmica ha fet que la Generalitat de Catalunya hagi eliminat la subvenció de les guarderies privades concertades. Però quan no es pot apu-

«L'objectiu de la casa és acollir els fills de les famílies més necessitades; famílies que en moltes ocasions no poden tenir cura suficient de la salut i l'alimentació dels seus fills»

jar la quota de les famílies, perquè ja tenen prou necessitats econòmiques, aleshores només queda confiar en la Divina Providència! I això és el que fan les germanes que actualment tenen cura de l'escola bressol.

Carmen González Ramos va néixer a Antequera, província i diòcesi de Màlaga, el 30 de juny de 1834, en el si d'una família cristiana i benestant. Ben aviat va mostrar una predilecció especial pels infants més necessitats, però també pels malalts. Va entrar a les Conferències de Sant Vicenç de Paül i es va fer terciària franciscana seglar.

Als 47 anys va enviuar després d'un matrimoni difícil. Va ser aleshores quan decideix fundar, l'any 1884, l'Institut Religios de les Franciscanes dels Sagrats Cors amb la col·laboració del caputxí Bernabé d'Astorga. Va estendre per tota la geografia espanyola obres a favor dels ancians, els malalts, les dones obreres, els infants, els orfes, amb una atenció en general a persones necessitades. La mare Carme va arribar a Catalunya per primera vegada l'any 1887. La seva primera fundació va ser el Col·legi Maria Immaculada de Tiana. Després vindria el Col·legi Sagrat Cor de Mataró, el març del 1889, i l'octubre del mateix any arribaria a Barcelona per tenir cura de l'escola bressol. L'any 1892 va fundar l'Obra Benèfic Social Nen Déu per tal de donar atenció mèdica als fills de les famílies obreres. La darrera obra fundada a Catalunya per la mateixa mare Carme va ser l'escola Santa Maria del Puig de la Colònia Sedó d'Esparreguera, l'any 1893.

Carme del Nen Jesús González Ramos va morir el 9 de novembre del 1899 i va ser beatificada el 6 de maig del 2007 a Antequera.

Aniversari

El 125è aniversari de l'arribada de la mare Carme a la llar d'infants Bressol del Nen Jesús de Barcelona s'encetarà dissabte 8 de novembre amb una eucaristia d'acció de gràcies presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, a les 12 h a la basílica de Santa Maria del Mar. Al llarg de tot el curs, i fins al proper 25 d'octubre, se celebraran diferents actes i activitats.

Les germanes actuals viuen amb molta alegria aquest aniversari. «125 anys són molts dies, moltes hores, i en cada minut i en cada hora, molta entrega», expressa amb emoció la Gna. Manuela López. «La perspectiva del temps ens fa mirar aquests anys com des d'una talaia, des de la qual donem gràcies a Déu», afegix.

Barcelona

La crisi continua passant factura

El director de Càritas alerta d'una segona onada de desnonaments

Carme Munté
Barcelona

Salvador Busquets, director de Càritas diocesana de Barcelona, va alertar dels efectes que continua tenint la crisi econòmica en les persones més necessitades. En matèria d'habitatge, va remarcar que s'està donant actualment una segona onada de desnonaments: el de persones que, després d'haver estat desnonades per impagament d'hipoteca, ara tampoc no poden pagar el lloguer. Una altra qüestió que Busquets va ressaltar és el fenomen dels «treballadors pobres», és a dir, persones que tot i estar treballant, tenen uns ingressos per sota del llindar de la pobresa. «Les últimes reformes laborals han augmentat aquesta situació», va afegir.

Després de disset anys a Arrels Fundació i de dos anys més coordinant les entitats socials de la Companyia de Jesús a Catalunya, Busquets afronta ara una nova etapa al capdavant de Càritas diocesana de Barcelona.

«El que més m'ha sorprès de Càritas és la seva capacitat de transformar situacions injustes», va destacar el nou director en la seva «estrena» davant dels mitjans de comunicació. Habitatge (amb el Servei de Mediació en Habitatge), pobresa infantil (amb el projecte Paidós) i atur (amb el programa de formació i inserció sociolaboral) són els tres pilars d'acció on Càritas ha destinat molts esforços i recursos, alhora que malauradament ha vist com es triplicava la demanda de necessitats bàsiques.

Pel que fa a la classe política, Salvador Busquets va ser força crític. D'una banda, perquè els recursos destinats a salvar els bancs s'haurien d'haver adreçat a les persones; de l'altra, perquè no s'està actuant prou a l'hora de dotar les persones d'uns mínims recursos per viure. Per això va remarcar la necessitat d'una renda garantida de ciutadania.

Busquets també va fer una crida molt concreta a aprendre dels errors que ens han conduït a aquesta crisi

«El que més m'ha sorprès de Càritas és la seva capacitat de transformar situacions injustes»

«Hem d'aprendre dels errors que ens han portat a la crisi per tal de no tornar a cometre'ls»

econòmica, per tal de no repetir-los. Així, va animar a crear «un grup de treball conjunt entre l'administració pública i entitats especialitzades en diferents àmbits per tal d'identificar els errors en els quals hem caigut en el passat i per reflexionar sobre les

mesures que cal prendre perquè no tornem a cometre'ls». Els tres blocs d'aquest estudi haurien de ser: sistema financer, habitatge i infraestructures.

A propòsit de si estem sortint de la crisi, Busquets va dir que no. «Hi ha el discurs que estem superant la crisi perquè ens basem en indicadors macroeconòmics, que van bé, com ara que el PIB ha crescut, que els tipus d'interès baixen, etc. No obstant això, ens oblidem que la renda familiar neta disponible ha disminuït pràcticament un 24%, que la taxa d'atur segueix sent elevada (del 24,4%, segons l'INE) i que l'atur juvenil és el més alt de la UE. Des de Càritas considerem que podem dir que la crisi haurà desaparegut quan, a més de tots aquests indicadors, les famílies hagin recuperat el poder adquisitiu, quan l'atur se situï en el 8%, quan els joves tinguin la possibilitat d'incorporar-se al mercat laboral i quan l'habitatge ja no sigui el bé de luxe en el qual s'havia convertit».

FRANCESC A. VIDAL I BARRAQUER

Cardenal arquebisbe de Tarragona, del 1919 al 1943
Sofrí damunt de les espatlles la terrible desfeta de l'Església a Catalunya, el juliol del 1936

CLOENDA DE L'ANY VIDAL I BARRAQUER VIDAL I BARRAQUER I LA REPÚBLICA

Calvari del cardenal

El cardenal Vidal i Barraquer va sofrir damunt seu la desfeta de l'Església de Catalunya, a partir del 20 de juliol del 1936, quan es va implantar una revolució anarcomarxista. Cinc bisbes van ser assassinats en terres catalanes.

El cardenal va ser expulsat de Tarragona pel delegat de la Generalitat. Acompanyat a Poblet per la policia. Detingut més tard pel comitè de Vimbodí. Portat a la presó de Montblanc. Fou tret de la presó per policia enviada per Ventura Gassol, ex seminarista, conseller de la Generalitat, amb una ordre escrita de Companys.

La Generalitat no tornà Vidal i Barraquer a Tarragona, ni li va garantir el dret de poder exercir les seves activitats sacerdotals. La Generalitat no va respectar Vidal i Barraquer com a cardenal.

El van obligar a treure's la sotana i amb

pantalons i americana el van portar clandestinament a Barcelona i el van exiliar embarcant-lo en un vaixell italià, juntament amb el seu secretari Dr. Joan Viladrich. Un fet abominable fou no voler rescatar el seu bisbe auxiliar, Dr. Manuel Borràs, també a la presó de Montblanc. Fou assassinat uns dies després.

La missió d'una autoritat en un país civilitzat no és salvar la vida de ciutadans clandestinament. Exiliar ciutadans amb estratagema és confirmar que en aquella República no existia llibertat, ni democràcia i que no era un estat de dret. Que hi havia persecució religiosa.

Les autoritats de la Generalitat foren responsables dels crims, abusos, incendis i assassinats que es van cometre en aquells anys sinistres. També Hitler va salvar la vida del jueu Freud i el va enviar a l'exili.

LES LLÀGRIMES DEL CARDENAL

Biografia - 235 pàgines
Autor: Francesc A. Picas

Terrassa

Celebrades les III Jornades Transmet

S'ha reflexionat sobre la transmissió de la fe per a la nova evangelització

Redacció
Terrassa

Més de mil persones han participat en els actes organitzats per la diòcesi de Terrassa el 18 i 19 d'octubre sota el lema «La transmissió de la fe per a la nova evangelització». Les III Jornades Transmet han tractat l'àmbit de la transmissió de la fe en el context de la nova evangelització, i han estat organitzades per les delegacions d'Apostolat Seglar, Pastoral Universitària i Món de la Cultura, Catequesi i Catecumenat.

Dissabte al matí va tenir lloc al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès la presentació de les Jornades a càrrec de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa, i amb la conferència inaugural de Mons. Julián Barrio Barrio, arquebisbe de Santiago de Compostela. Mons. Barrio recordà l'intima relació entre la fe i la caritat, a través de l'encíclica *Lumen fidei* i l'exhortació *Evangelii gaudium*. La primera presenta la identitat del creient i la segona, com viure la coherència per ser cristians. A partir d'aquesta introducció desenvolupà el contingut de la conferència tractant sobre els pressupòsits, que són donar la primacia a Déu, la necessitat de la contemplació i el compromís de caminar, construir i confessar. L'Església en sortida és la que es troba amb el Crist, va recordar. Seguidament tractà pròpiament la transmissió de la fe en el context actual, i els reptes que planteja: com anunciar i transmetre la fe i la caritat, estar en una actitud d'èxode constant, ser com el pare de la paràbola del fill pròdig, fer un acompanyament significatiu de les persones. Va fer referència al fet que Jesús, a l'evangeli, creava espais significatius per tal de transmetre la fe. Convidà finalment a viure l'espiritualitat de l'alegria i de la misericòrdia, així com l'espiritualitat eucarística i comunitària. Després de la conferència i el diàleg, Quintana Cortés, del Departament de Cant Gregorià de la Federació Catalana d'Entitats Corals, va presentar el cant gregorià com un element important en la transmissió de la fe.

A la tarda tingueren lloc tres taules rodones sobre àmbits concrets de la transmissió de la fe. En primer lloc, es va fer la II Trobada diocesana de catequistes, presidida pel bisbe, acompanyat per Mn. Carles Cahuana, delegat episcopal, i Eulàlia Gambús, secretària. En segon lloc, Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, va presidir la taula rodona sobre el catecumenat i la catequesi d'adults, acompanyat de Jaume Galobart, delegat episcopal, i Maribel Pou, col·laboradora. En tercer lloc, va haver-hi una taula rodona amb els professors, monitors i animadors de moviments, presidida per Mn. Josep Monfort, delegat d'Apostolat Seglar, acompanyat de Roser Àlvarez, delegada d'Escoles Diocesanes i Parroquials, Mn. Joan Carles Montserrat, delegat d'Ensenyament, i Judith Vilaclara,

Trobada de catequistes.

del Moviment de Centres d'Esplais Cristians de Catalunya, que dialogaren sobre les implicacions de la transmissió de la fe en aquests àmbits.

La tarda es va cloure amb la presentació d'un plató de realitats diocesanes, conduït per Francesc Rosaura, director i presentador del programa *Signes dels temps* de TV3, i Xavier Aguilar, coordinador d'emissions i internet de Ràdio Estel. A través de reportatges, actuacions i entrevistes presentaren diverses realitats diocesanes, així com el documental *10 anys de vida diocesana*, coincidint amb el desè aniversari de la

creació de la diòcesi de Terrassa.

Finalment, al vespre, al monestir de Sant Cugat va tenir lloc la primera Escola de Pregària del curs, presidida pel bisbe i amb l'acompanyament musical de la Gna. Glenda. Es meditaran textos de santa Teresa de Jesús i fragments evangèlics. En un context de silenci i pregària, Mons. Saiz Meneses convidà a aprofundir en l'encontre personal amb el Senyor per tal de testimoniar i transmetre la fe als altres en els ambients propis.

El diumenge els actes continuaren a Terrassa. Jaume Galobart, delegat

de Catecumenat, va presidir una taula rodona a partir de les *Orientacions pastorals per la coordinació de la família, la parròquia i l'escola en la transmissió de la fe*, amb la participació del matrimoni format per Albert Gil i Margarita Ballester, el rector de parròquia, Mn. Antoni Deulofeu, Montserrat Bargalló, professora de religió, i Teresa Ortiz, catequista.

La cloenda de les Jornades va tenir lloc amb la celebració de l'eucaristia a la catedral, presidida per Mons. Saiz, amb motiu de la solemnitat de la Mare de Déu de la Salut, patrona de la diòcesi.

Opinió

La mística dels ulls oberts

El teòleg Karl Rahner va deixar escrit: «En el segle XXI, els cristians seran místics o no seran.» Però, què és exactament la mística? Cal dir, d'entrada, que la mística està vinculada a l'experiència; i, en aquest sentit, Rahner entén que els cristians, en el futur, seran cristians si els alimenta, més que un saber derivat de la catequesi, un saber derivat de l'experiència. Però, de quina experiència parlem? La pot fer tothom, aquesta experiència, o està reservada a personatges excepcionals? Dorothee Sölle reconeix que sovint s'identifica la mística amb l'experiència religiosa d'una minoria, i escriu: «El meu interès primordial és precisament democratitzar la mística, és a dir, obrir nous espais a la sensibilitat mística, que tots portem en el nostre interior, i desenterrar-la de les escombraries de la trivialitat.» L'experiència mística no és patrimoni d'una elit, sinó que és a l'abast de tothom. La mística no fa referència al poder d'algunes persones especials dotades d'un coneixement immediat de Déu a través d'experiències religioses extraordinàries.

La mística ens proporciona el coneixement més alt de nosaltres mateixos, precisament perquè ens relaciona amb l'Altre com allò més íntim que hi ha en nosaltres mateixos. La mística no s'entén primàriament com un fenomen espiritual, ni tampoc com un conjunt de tèc-

niques o exercicis espirituals, sinó més aviat com una forma de coneixement, de la qual sorgeixen pràctiques determinades, també espirituals. En la tradició de la teologia mística cristiana, aquesta forma de coneixement s'anomena «coneixement experimental de Déu» (sant Bonaventura).

Amb tot, el coneixement místic no és pròpiament un coneixement «immediat» o sense mediacions (en aquest sentit, l'únic coneixement immediat de Déu és el de la «visió beatífica» o dels benaurats al cel). Aquest coneixement arrenca de l'experiència de la perifèria i torna a la perifèria (la perifèria existencial i la perifèria social). En aquest coneixement, Déu mateix és percebut com a Déu «absent», i fins i tot com a Déu «sense ésser», un Déu que, en la mística cristiana, s'identifica amb el «Déu crucificat».

Un coneixement místic d'aquesta mena impulsa necessàriament a la solidaritat, és a dir, s'ha de reflectir en la praxi política, en el sentit que ha de fomentar el compromís amb els més dèbils i el reconeixement de la dignitat inviolable de la persona. La mística, doncs, és i ha de ser la mística dels «ulls oberts», a diferència d'una mística dels «ulls tancats» que ignora i vol ignorar tot el que és «altre». La mística cristiana és una mística activa.

Josep Gil i
Ribas
Prevere

Anàlisi

Les conclusions sinodals

Mn. Manel Claret

Delegat de Pastoral Familiar de Barcelona

Els mitjans de comunicació han informat durant quinze dies sobre el contingut i el procés de les sessions sinodals. El tema que es tractava era realment important: la resposta de l'Església als reptes que plantegen actualment el matrimoni i la família. Quines han estat les conclusions del Sínode?

Més que conclusions, el Sínode ha elaborat unes propostes que seran el punt de partida de les reflexions i suggeriments que es debatran al proper Sínode que s'ha de celebrar el mes d'octubre del proper any 2015, Sínode ordinari sobre la Família. Tanmateix del que ha estat el Sínode se'n poden treure algunes conclusions.

En primer lloc, s'ha donat el mateix fenomen que va succeir en el Concili Vaticà II: el que semblava que era el pensament de la majoria, ha resultat que és el de la minoria i a l'inrevés; el que es creia que era el pensament de la majoria ha estat el de la minoria, tot i que en algun tema concret, com la proposta de la possibilitat de poder participar de l'eucaristia per part dels divorciats tornats a casar, ha estat aprovada per cent quatre vots *placet* i rebutjada per setanta-dos *non placet*, que representen un quaranta per cent d'un total de cent vuitanta-tres. En totes les propostes la majoria de pares sinodals s'ha decantat per una postura innovadora.

En segon lloc les conclusions sinodals són principalment de caire «pastoralista» més que doctrinal. La doctrina no s'ha rebutjat, sinó que s'ha il·luminat i completat amb l'anàlisi de la realitat en què viuen els matrimonis i famílies, i amb la consciència per part dels Pares sinodals d'haver de donar una resposta. Partir tan sols des de la doctrina, respondre als problemes actuals tan sols amb doctrina, és oblidar una altra part del problema. La preocupació dels Pares, conscients del que ha de fer

l'Església, ha estat la d'apropar-se als matrimonis i a la família, a partir de la seva vida i problemes concrets, per ajudar-los a descobrir la grandesa, la riquesa i la importància del sagrament, com a elements que donen sentit, valor i són camí de plenitud humana i espiritual.

Tercer: el Sínode ha pres consciència dels grans i petits problemes que afecten la família a partir de la «realitat» de les persones concretes. L'Església, per fidelitat a l'evangeli, ha de conèixer, acollir i respondre a les persones que pateixen per motius diversos, i ha de tenir presents les causes que han provocat el fracàs conjugal. És aquí on ha de mostrar la seva vocació de mare i de mestra en l'exercici de la misericòrdia, tal com feia Jesús. L'Església ha de ser font d'esperança per a tothom, especialment per als qui sofreixen i per als pecadors. L'Església no és una comunitat de purs, d'intocables. Tots els seus membres estan en camí de salvació.

L'objectiu primer del Sínode ha estat enfortir, donar esperança, ajudar que tots els matrimonis i famílies que són fidels als seus compromisos se sentin acompanyats i trobin en l'Església tot el que necessiten, per viure en fidelitat i amor el camí de la vida. El Sínode ha cercat camins per tal que l'experiència familiar sigui viscuda amb joia i sigui font de felicitat, i perquè les famílies descobreixin que Jesús és qui dona plenitud a l'amor conjugal i familiar.

No ha estat intenció del Sínode canviar la doctrina del matrimoni i de la família. No ha dit que la doctrina del matrimoni hagi canviat. Però les sessions sinodals han superat, com ha dit el Papa, diverses temptacions. La primera la del «tradicionalisme»: no s'ha quedat en la lletra sinó que s'ha deixat sorprendre per Déu. La segona, la d'actuar tan sols des de la misericòrdia sense anar al fons dels problemes, postura pròpia dels «pro-

«El Sínode ha volgut mostrar que l'Església es dirigeix principalment als cristians, sense oblidar la seva obertura a totes les famílies i persones»

gressistes i lliberals». La tercera, la de transformar les «pedres en pans», acceptant com a vàlid tot el que hom desitja, o de transformar els «pans en pedres», per acusar els pecadors i els dèbils, sense tenir en compte la seva situació. La darrera, baixar de la creu i acontentar-se amb un esperit mundà, oblidant de purificar-lo i sotmetre'l a l'Esperit de Déu.

El Sínode ha volgut mostrar que l'Església es dirigeix principalment als cristians, sense oblidar la seva obertura a totes les famílies i persones d'arreu del món. Totes han de poder trobar-hi el seu lloc, sentir-se'n membres vius i actius, i convidades a participar de la

comunitat. L'Església vol obrir les seves portes seguint les paraules de Jesús: «Jo estic a les portes i et crido. Si algú escolta la meua veu i m'obre la porta, entraré i menjaré amb ell i ell amb mi.» En altres paraules, Crist convida a sentir la seva crida per participar de l'Església sense distincions.

Descobrir la vida conjugal i familiar demana seguir tot un procés que comença amb el nuviatge i troba la seva plenitud en el sagrament del matrimoni, per descobrir l'amor que ha de durar per sempre. Per altra banda, la fecunditat conjugal no es pot entendre només en un sentit biològic, sinó espiritual, conseqüència de la vida divina iniciada en el baptisme i que s'ha de concretar en el testimoni de la seva vida. La Família no és una realitat tancada. Ha d'estar informada per la caritat en el fet de compartir els seus béns materials i espirituals amb altres famílies, amb els pobres i necessitats.

El cimall de la reunió sinodal ha estat el desig que tots els homes, totes les famílies, puguin participar de la comunió amb Déu. Que tots els creients puguin seure a la taula de l'eucaristia. Aquest ha estat un dels motius que ha fet que es tractés el tema de l'accés a l'eucaristia dels divorciats tornats a casar.

Al llarg de les sessions sinodals, l'interès de molts estava centrat bàsicament en dues qüestions. La primera: la possibilitat que les persones divorciades i tornades a casar civilment puguin rebre el sagrament de l'eucaristia. Curiosament, la conclusió número cinquanta-dos, la que ha tingut més vots en contra, la que parla en concret del tema, és una proposta «expositiva». Presenta el que es podria dir «l'estat de la qüestió» i el que pensen els Pares. Sembla, per tant, que els Pares que han votat en contra no accepten ni la possibilitat que es plantegi la qüestió. Respecte del tema de la situació dels homosexuals en l'Església, es recorda que no hi ha fonament per assimilar la unió homosexual amb el matrimoni cristià, però que no per això han de patir discriminacions de qualsevol tipus, tot recordant la doctrina del Catecisme de l'Església catòlica.

Els Pares Sinodals han fet una gran tasca. No s'ha decidit res, però han proposat unes línies directrius i orientatives de les reflexions i decisions de futur. És la tasca que s'ha de fer fins que comenci el proper Sínode. Decidir sobre la resposta pastoral als reptes del matrimoni i família avui.

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

petita gran residència.

Petita (hi ha lloc per a 16 persones), gran (els residents la fan gran).

Places disponibles, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Ens ha deixat Antoni Sansalvadó

Josep Oriol Pujol i Humet
 Director General Fundació Pere Tarrés

Dimarts 21 d'octubre, a dos quarts d'onze del matí, la capella del Tanatori de Sant Gervasi és plena a vessar. N'hi ha que segueixen l'eucaristia des de fora. El silenci, com a signe de respecte i de dol pel traspàs de l'Antoni, s'hi imposa. Compartim la celebració presidida per l'abat de Montserrat, la família, autoritats, representants de moltes fundacions catalanes, amics, empresaris... I és que Antoni Sansalvadó no va deixar indiferent ningú. La seva senzillesa, el seu respecte, una forma d'expressar-se humil i sempre encertada estan en el record de tothom. Tot i ser amics seus, tot i haver-hi tingut llargues converses, les esqueles a la premsa ens han descobert que també formava part d'altres patronats dels quals mai no havia parlat. I és que no sabia dir que no, sempre va trobar arguments per implicar-se en causes pels altres.

Les paraules serenes, profundes, excel·lentment travades de la seva filla en acabar la cerimònia, ens descobreixen una altra faceta seva, la de pare. Exigent en el treball, exigent en el respecte i la donació als més vulnerables, referent clau d'uns principis i alhora sensible i afectuós. La conversa sentida amb companys seus de professió: Serunió, Aeras, Tecalum, E-magister, Col·legi d'Enginyers, COPEC... el definien com a persona socialment responsable, rigorosa, treballadora. Un exemple d'empresari que va fer molts amics en tots els nivells de les diferents companyies, a alguns dels quals va implicar en entitats socials. I finalment la rica societat civil del país: Montserrat, el Banc dels Aliments on, amb Jordi Peix, van ser l'ànima del gran recapte, la Coordinadora Catalana de Fundacions que va presidir, la Fundació Pere Tarrés, La Fundació Enriqueta Vilavecchia, Catalunya-La Pedrera, l'Escola d'Hostaleria i Turisme CETT i tantes altres. Tenim prop de Déu un cristià de «pedra picada» que discretament, des del seu lloc, va saber fer vida del missatge del Crist.

«Un exemple d'empresari que va fer molts amics en tots els nivells de les diferents companyies, a alguns dels quals va implicar en entitats socials»

Àngel Miret i Serra
 Gerent de Qualitat de Vida, Igualtat i Esport Ajuntament de Barcelona

El passat dia 18 morí a Barcelona, a l'edat de 75 anys, l'Antoni Sansalvadó i Tribó, qui després d'una àmplia trajectòria professional, a partir del 2001 va començar a col·laborar amb la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona, de la qual va ser membre del patronat, vicepresident i finalment president des del 2007 fins al juny del 2014.

Rememorar una persona que ha mort i que ha estat significada en diversos àmbits i especialment en una activitat tan rellevant com ho és la direcció del Banc dels Aliments comporta el risc de fer-ne una biografia entesa com la suma d'un conjunt de títols acadèmics, fites, càrrecs ocupats... i d'oblidar-ne la persona. I no voldria que fos així. A ell no li agradaria. Jo no vaig conèixer profundament l'Antoni; el vaig tractar sobretot en la meva actual etapa laboral a l'Ajuntament de Barcelona, per la intensa connexió que tenim amb el Banc dels Aliments ja que treballem per a finalitats compartides. Sempre em va impressionar la seva senzillesa i la seva franquesa. Hi ha persones que amb l'esguard ho diuen tot. Com un vas d'aigua clara. I en Salvador tenia aquella forma de mirar intensa i bondadosa, un pèl riallera, que et desarmava ja de bon començament si havies de mantenir amb ell algun debat.

L'Antoni va ser una persona que va deixar de banda una còmoda perspectiva vital de persona ben jubilada en tots els sentits, per abocar-se a diferents projectes socials, dedicant-hi hores i maldecaps, projectant el banc dels aliments cap a unes dimensions fins aleshores desconegudes. Va ser exemple d'aquella comunitat responsable i activa de la qual els cristians hem de formar part i ser membres compromesos. D'aquella comunitat que acull tothom però, sobretot, els més febles seguint les passes de Jesús. I acabo amb una afirmació: l'Antoni era un rebel, perquè la rebel·lió significa avui cercar un camí personal de participació en el marc d'un contracte social que tingui com a objectiu la millora de totes les persones. Segur que l'Antoni descansa en pau.

«In memoriam» Mn. Antoni Rubio

Mn. Octavi Sánchez
 Rector de Sant Joan M. Vianney

El divendres 10 d'octubre va morir, com a conseqüència, d'un vessament cerebral, Mn. Antoni Rubio i Barés, a l'Hospital Josep Trueta de Girona. Tenia 59 anys i en l'actualitat era rector de Llançà, i també de Colera i Portbou.

Mn. Antoni col·laborava a la diòcesi de Girona, amb permís del bisbe de Terrassa, on estava incardinat. A més de les tres localitats esmentades de les quals era rector, també, des de l'any passat era administrador parroquial del Port de la Selva i era l'encarregat de la Vall de Santa Creu.

L'enterrament tingué lloc a la basílica de Sant Feliu de Girona el dilluns 13 d'octubre i va ser presidit pel bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, acompanyat del vicari episcopal de

la diòcesi de Terrassa, Mn. Lluís Pou, i del secretari-canceller de l'arquebisbat de Barcelona Mn. Sergi Gordo, a més d'un nombrós grup de preveres i dos diaques. Entre els assistents, hi havia els seus pares, germans i altres familiars.

Mossèn Antoni Rubio i Barés va néixer a Manresa l'1 d'agost del 1955. Va fer els estudis eclesíastics al Seminari Major de Barcelona i fou ordenat prevere el 20 d'octubre del 1991 a l'església de la Mare de Déu de l'Esperança de Mataró.

A l'arxidiòcesi de Barcelona va exercir primer el ministeri com a vicari de la parròquia de la Mare de Déu de l'Esperança de Mataró. L'any 1993 va ser nomenat rector de Sant Joan Baptista de Santa Coloma de Gramenet. L'any 2002 va prendre possessió com a rector de Santa Maria del Prat de Llinars del Vallès, així com també

de Sant Julià d'Alfou i Sant Joan de Sanata, i l'any 2003, també va ser nomenat administrador parroquial de Sant Sadurn de Collsabadell.

Amb la creació de la diòcesi de Terrassa, el 15 de juny del 2004, hi va quedar incardinat com a prevere. L'any 2005 va ser nomenat rector de Santa Maria de Cardedeu i Sant Muç de Cànoves i l'any 2006 de Sant Llorenç de Vilardell i Santa Susanna del Montseny. L'any 2009 va ser nomenat rector de Sant Esteve de Ripollet.

A més dels càrrecs parroquials, ha estat delegat episcopal de Confraries i Germandats entre els anys 2005 i 2011, arxiprest del Montseny l'any 2005, membre del primer Consell Presbiteral de la diòcesi entre els anys 2005 i 2009 i assessor espiritual de la FECAC (Federació d'Entitats Culturals Andalusas de Catalunya) entre els anys 2009 i 2011.

La FJM es referma com a espai de creació de pensament cristià i de referència intel·lectual

El Dr. Antoni Matabosch va ser l'encarregat d'impartir la lliçó inaugural

Redacció
Barcelona

L'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona va acollir el dimecres 22 d'octubre la inauguració del nou curs acadèmic de la Fundació Joan Maragall. L'acte, presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va comptar amb les intervencions de Josep M. Carbonell, president de la FJM, i d'Antoni Matabosch, doctor en Teologia, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona i president honorari de la FJM, el qual va impartir la lliçó inaugural.

La Fundació Joan Maragall inaugura el curs 2014-2015 amb el compromís de continuar sent «un espai de creació de pensament, fonamentat en una reflexió cristiana arrelada al país, en una reflexió lliure, raonada, creïble, fidel i significativa en el marc de la nostra cultura», va assegurar el Dr. Josep M. Carbonell. També va dir que aquesta creació de pensament «ens ha instat a fer que la fundació sigui un espai de diàleg i de debat; una institució que generés un àmbit de diàleg amb la cultura del país des d'un catolicisme obert, conciliar, catalanista i capaç d'entendre, amb una recepció alhora positiva i crítica, la modernitat».

«La vocació de servei a la nostra comunitat —va afirmar el president de la FJM— ha estat també una missió nostra a la qual ens sentim obligats i de la qual ens sentim orgullosos. Això ens ha estimulat a crear els instruments adequats de formació i de difusió que ens han portat a organitzar, de manera sistemàtica, periòdica i continuada, seminaris, simposis i jornades. També, i amb l'objectiu d'estendre arreu del país la nostra acció, les publicacions han estat un dels nostres actius més rellevants tots aquests anys.»

Segons el Dr. Carbonell, «la FJM, que acaba de complir 25 anys d'acompanyament intel·lectual, ha adquirit un grau de visibilitat important, sent un dels punts de referència del catolicisme conciliar a Catalunya». Així mateix, va recordar que el papa Francesc, amb el seu testimoni i els seus textos, i de manera molt especial l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, representa «una confirmació del nostre Catolicisme conciliar amarat de diàleg i de capacitat d'escolta».

«El papa Francesc —va afegir Josep M. Carbonell— ens demana que "sor-

tim", sense por, arriscant, innovant. Aquest sortir, per a nosaltres, és la necessària inculturació de la fe en la nostra societat. El cristianisme, sense dissoldre's en la modernitat secularitzada de gran part de les societats occidentals i de la mateixa societat de la informació, i sense perdre la seva personalitat, ha de continuar interpel·lant els homes i les dones d'avui sobre les grans qüestions de l'ésser, de la persona, de la vida, de la humanitat.»

En el seu parlament, el Dr. Carbonell va apuntar algunes directrius que la FJM tindrà en compte en el curs que comença: seguir de prop la situació de les esglésies cristianes al Pròxim Orient per tal de sensibilitzar l'opinió pública el que és un nou genocidi que es produeix davant de la passivitat de molts, ajudar la renovació eclesial i pastoral que està liderant el papa Francesc i agrupar els joves intel·lectuals catòlics del país perquè trobin en la FJM el seu lloc de referència i d'acollida.

El Dr. Carbonell va destacar, dins de les novetats del curs 2014-2015, els cicles *Esperances davant d'incerteses*, coordinat pel Dr. David Jou, i el dedicat a *Teresa de Jesús ahir i avui. Una relectura de la seva obra en el V*

aniversari del seu naixement, dirigit pel Dr. Agustí Borrell.

Necessitat de diàleg

Tot seguit, el Dr. Antoni Matabosch va impartir la lliçó inaugural, titulada *Del diàleg ecumènic al diàleg interreligiós*. «Fa cent anys, es va iniciar un nou model d'acostament, de relacions i de diàleg entre les religions. L'ecumenisme va ser la punta de llança —entre confessions cristianes— i després de la Segona Guerra Mundial es va ampliar entre les religions del món. De fet, però, en l'ecumenisme hi ha un veritable diàleg», va explicar el ponent.

També va exposar diverses característiques de les relacions confessions-religions, que es poden donar per separat, però que han de confluir totes elles per poder mantenir un diàleg. «Es tracta de relacions personals, netejar els prejudicis històrics, conèixer el pensament i la vida, detectar bases comunes, saber gestionar la diversitat religiosa, tot fugint dels models assimilacionista i multicultural, apostar per un model intercultural, reconèixer i respectar l'altre», va argumentar.

«Sobre aquestes bases —va concloure el Dr. Matabosch— es poden muntar

tres tipus de relacions bàsiques: la col·laboració pràctica, el compartir l'experiència espiritual i, finalment, el diàleg.» Finalment, va esmentar que el diàleg interreligiós «és aplicable a tota mena de relacions».

Un dels objectius de la FJM és promoure vocacions de persones joves que tinguin capacitat i vulguin treballar en el camp del diàleg entre la fe i la cultura. «Es tracta de suscitar i promoure futurs intel·lectuals cristians sensibles a les relacions entre la pròpia disciplina, tant en l'àmbit de les ciències de la naturalesa com en el de les ciències humanes, i el cristianisme, fent veure les repercussions religioses i les implicacions humanístiques, ètiques o polítiques del tema estudiat», va manifestar el Dr. Carbonell.

El guanyador del XXIV Premi Joan Maragall es va atorgar a Salvador Bruna, enginyer industrial i llicenciat en Humanitats per la Facultat de Filosofia de la URL. Per la seva banda, Joan Cabó, va rebre l'Ajut a la Formació del curs 2014-2015. Sota la direcció del professor Armando Pego, de la Universitat Ramon Llull, Cabó treballarà el projecte *Maurice Blanchot i el cristianisme. El pensament neutre en diàleg amb la cultura cristiana: reminiscències, afinitats i divergències*.

«Fills estimats! Amb amor matern us prego: estimeu-vos els uns als altres! Com el meu Fill ho desitja des del principi, que en els vostres cors hi hagi, en el primer lloc, l'amor envers el Pare Celestial i envers el vostre proïsme, per sobre de tot allò que és terrenal. Gràcies per haver respost a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 2 d'octubre del 2014

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 - 1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Redescoberta la tomba martirial dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi

Està situada al recinte de la Fàbrica de Tabacs de Tarragona

Andreu Muñoz Melgar
Arqueòleg i director
del Museu Bíblic
Tarraconense

A finals del segle IV o inicis del segle V, l'Església de Tarragona bastí una basílica martirial en honor dels seus sants màrtirs, Fructuós Auguri i Eulogi, cremats vius a l'amfiteatre de la ciutat, l'any 259. Construïda a l'àrea del riu *Tulcis* (Francolí), entre finals del segle IV i inicis del segle V, centrà llur absis en funció de la sepultura dels protomàrtirs i sobre aquesta erigí el seu altar. A l'interior de la basílica i en el seu cementiri annex (avui anomenat necròpolis paleocristiana) s'enterraren els fidels cercant la proximitat dels màrtirs, com a expressió de comunió i desig de salvació. A inicis del segle VII, els *corpora sanctorum* devien ser traslladats a la catedral visigòtica, a la part alta de la ciutat. Entretant, la basílica de l'amfiteatre, construïda també a finals del segle VI o inicis del segle VII, es devia constituir com a santuari memorial i punt estacional de les processons en la festivitat dels màrtirs. A partir del segle VIII, amb la incursió àrab i berber, les relíquies iniciaren un procés de dispersió. El dipòsit més gran d'aquestes relíquies es troba actualment al monestir de San Fruttuoso di Capodimonte, prop de Gènova. La basílica de la necròpolis, durant la primera meitat del segle VII, fou abandonada i progressivament espoliada, sepultada i oblidada.

A inicis del segle XIX, la construcció de la Fàbrica de Tabacs va tornar a posar al descobert les sagrades restes. Entre el 1926 i el 1933 l'arqueòleg Mn. Joan Serra i Vilaró excavava, documentava i interpretava aquest conjunt paleocristià, un dels més impressionants de l'arqueologia cristiana hispànica. En finalitzar les seves intervencions, les restes de la basílica i la tomba dels protomàrtirs quedaren colgades i no quedà constància si, amb la construcció de la Fàbrica de Tabacs, aquestes foren conservades o destruïdes.

Vuitanta-set anys després de la intervenció de Mn. Serra i Vilaró, un equip d'arqueòlegs format per Josep Maria Macias (Institut Català d'Arqueologia Clàssica), Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona) i el titular d'aquest article,

El sector excavat amb la tomba martirial.

Restitució ideal de la capçalera de la basílica, segons Andreu Muñoz.

com a arquebisbat de Tarragona, es proposaren redescobrir la zona absidal i la tomba martirial d'aquella venerable basílica martirial.

La intervenció arqueològica realitzada ha estat oportuna, necessària i feliç. S'han redescobert les restes de l'absis basílica i la tomba identificada com la dels protomàrtirs hispànics, amb bon estat de conservació. Ha servit per procedir a l'estudi de les restes amb nova metodologia, ha permès documentar les seves cotes i fer pedagogia d'un patrimoni tan extraordinari. Ara sabem que és possible recuperar aquesta basílica que esdevé la més antiga de Tarraco i un dels conjunts martirials més importants de la península Ibèrica.

Després d'una jornada de portes obertes que, se celebrarà el 2 de novembre, entre les 10 i les 14 hores, les restes seran protegides i tapades de nou a l'espera d'una prompta recuperació i integració a la necròpolis. Si s'aconsegueix, no dubtaríem a trobar-nos davant del millor centre museogràfic i d'interpretació del cristianisme primitiu a la península Ibèrica. Les voluntats polítiques ho determinaran.

Atorgats els premis del IX Memorial Joan Gomis

Redacció / Barcelona

El Memorial Joan Gomis reconeix persones, institucions o col·lectius que fan periodisme solidari. Obres i trajectòries orientades a lluitar contra les desigualtats, la pobresa i l'exclusió social, i en defensa de la pau i els drets humans. El concurs va néixer amb l'objectiu de divulgar el compromís amb aquesta tasca en diferents realitats socials.

El jurat ha decidit premiar, en la

categoria d'obres periodístiques, el reportatge *Una revolució lenta pero irreversible*, de la periodista Emilia Laura Arias Domínguez, aparegut a la revista en línia *Pikara*. L'article visibilitza la lluita constant de les dones gitanes per a la igualtat i en contra dels estereotips, la discriminació i el masclisme. A més, l'escrit posa de manifest la importància de l'educació i de l'apoderament de les dones gitanes a l'hora de defensar els seus drets i la plena participació en la societat.

En la modalitat de trajectòria periodística, el jurat ha premiat la tasca del periodista Tomás Alcoverro, bon coneixedor de la història i la complexa realitat del Pròxim Orient, no només des de la dimensió política sinó també des de la cultural i la convivència quotidiana. Alcoverro aposta pel diàleg i la negociació, la democratització i la modernització de les societats, i denuncia les injustícies o l'ús de la força militar. Ell, com a corresponsal, du a terme una lectura

diferent i profunda del món àrab, amb un estil periodístic àgil, amè i didàctic. Es pot llegir alguna de les seves cròniques al blog «Diario de Beirut» de *La Vanguardia*.

Es premien en la modalitat d'obres periodístiques i de trajectòries estan dotats amb 1.500 euros cadascun. A més, les revistes *El Ciervo* i *Foc Nou* es faran ressò de les carreres dels guanyadors publicant un article. Els guardonats també rebran un diploma acreditatiu amb una il·lustració de Joan Gomis. El lliurament se celebrarà el proper 22 de desembre, a les 18.00, a l'Auditori de la Biblioteca de la Facultat de Comunicació Blanquerna.

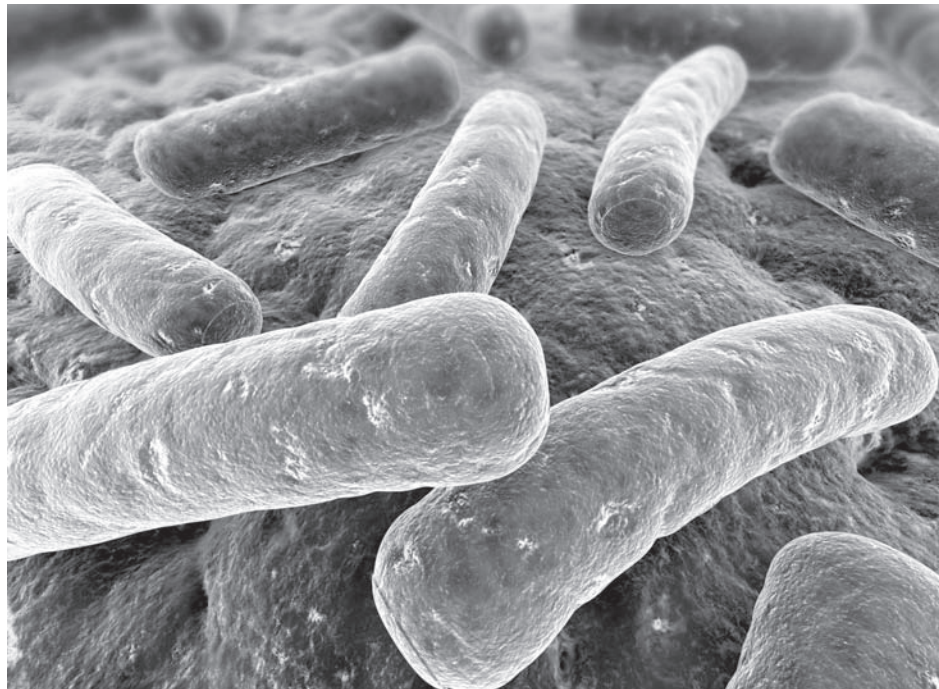
Actualitats científiques

La tuberculosi no és un simple espectre del passat

Avui dia es parla dels estralls que està fent a l'Àfrica el virus de l'Ebola i el pànic que origina la seva incipient propagació a altres indrets. I amb raó, és clar, perquè encara no s'hi ha trobat un medicament eficaç que el contraresti ni una vacuna que ens en preservi. Això potser ha fet distreure del fet de l'existència d'altres malalties que molts creuen que no són problema, com és el cas de la tuberculosi. Però encara que s'hagi progressat molt en l'eliminació d'aquesta infecció ocasionada pel bacteri *Mycobacterium tuberculosis*, hem de dir que val la pena saber que no podem considerar-la desapareguda i presenta ara noves complicacions.

En la coneguda revista científica *Investigación y Ciencia* del mes d'octubre d'enguany hi ha un llarg article que explica com es troba ara l'estudi de la tuberculosi. Ho explica la periodista Sally Lehrman, especialitzada en temes mèdics. Després de fer-nos notar que l'estadística ens diu que a l'any 2011 al món hi hagueren gairebé dos milions de tuberculosos, dels quals 1,4 milions en moriren (sobretot a països pobres), i que encara que la xifra mostri una millora, ja que és d'un 30% inferior a la de 1990, no podem pas aixecar les campanes al vol. Acaben de sortir nous problemes que val la pena de saber.

Els estudis que s'estan fent sobre el bacteri causant de la malaltia mostren un fet important que cal tenir en compte: aquests microorganismes estan evolucionant i alguns d'ells es converteixen

Bacils de «*Mycobacterium tuberculosis*».

en més enèrgics i mortals. Com és això? Què ho origina? S'hi han produït una sèrie de diversificacions o nissagues («cepas» en castellà), de les quals algunes són molt resistents als antibiòtics i, al mateix temps, de propagació més ràpida. N'hi ha una de virulència extraordinària i que resisteix moltíssim als fàrmacs. Tant és així que s'ha comprovat que l'única vacuna que existeix contra la tuberculosi lluny de fer que l'organisme la rebutgi, fa que encara es torni més difícil de combatre, i, aleshores,

com que les altres nissagues del bacteri van eliminant-se per la reacció que ha fet l'organisme a causa de la vacuna, aquesta tan virulenta encara creix en nombre i intensifica la seva acció. Com sabeu qualsevol vacuna no fa més que excitar en l'organisme els materials de defensa contra la infecció, però en aquest cas el bacteri rebel no rep la rèplica que li correspondria per ser vençut, sinó que encara s'enforteix. Hi caldria una altra mena de vacuna. I aquesta és la troballa que han fet els

investigadors que han fet aquest estudi. A l'article s'hi diu textualment: «Les vacunes, per definició, són dissenyades per augmentar la resposta immunitària del cos i així reforçar-lo per sufocar la infecció. Però en el cas de la tuberculosi aquesta intensificació podria millorar la transmissió contra tota lògica. Una família de bacteris que hagi evolucionat per impulsar la resposta al sistema immunitari podria resultar ajudada i no perjudicada per una vacuna que ha activat encara més el sistema immunitari».

Com arreglar la cosa? Els fets demostren que la troballa que han fet els investigadors d'aquest camp s'ha de tenir molt en compte. L'existència de branques diferents d'aquest bacteri es començà a veure el 1991 a San Francisco, però també Nova York durant una dècada s'ha vist sorpresa per un brot de tuberculosi inesperat que ha costat milions de dòlars dominar-lo. I hi ha hagut morts, com també als estats de Texas, Florida, Califòrnia i Hawaii. Tot això ha fet pensar i aquestes investigacions han mostrat la causa de la dificultat que hi havia per contenir els bacteris més rebels d'aquesta epidèmia.

Resumint: cal investigar el comportament de les noves famílies del bacteri *Mycobacterium tuberculosis*. I l'article acaba dient: «Ignorar l'arbre genealògic de la tuberculosi podria convertir-se en una sentència de mort per a milions de persones més a tot el món.» Oi que és interessant que també nosaltres sapiguem tot això?

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

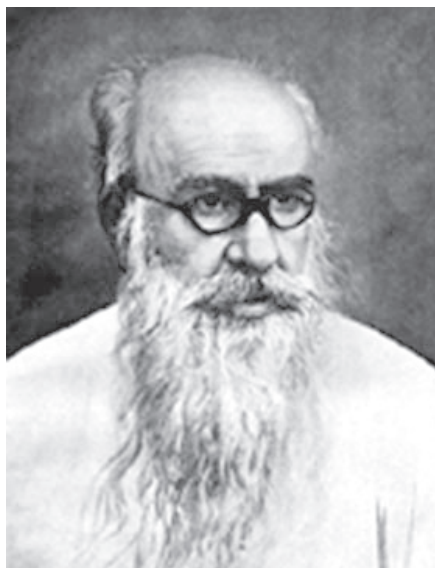
Henry Heras, arqueòleg i historiador català

Possiblement als nostres lectors el nom de Henry Heras no els deu semblar gaire català, però és com signava i es coneix arreu del món l'arqueòleg i historiador català Enric Heras i Sicars. Nascut a Barcelona l'11 de setembre del 1888, era fill d'una família originària de Canet d'Adri.

Cap al 1904 ingressà a la Companyia de Jesús, va completar la seva formació a Tortosa i després d'haver estat professor a Oriola i alumne de teologia a Sarrià, cap al 1920 va ser ordenat sacerdot.

El 1922 el pare Heras va marxar cap a la colònia britànica de l'Índia, on romandria per sempre més. Fascinat per la cultura hindú, es va convertir en un dels grans especialistes mundials en la història de l'Índia; fou una autoritat reputada mundialment.

Primer va ser professor al Col·legi de Sant Francesc Xavier, a Bombai,

on va començar la seva recerca sobre la cultura i la història de l'Índia. Posteriorment, va fundar, dins del mateix col·legi, l'Institut de Recerca Històrica de l'Índia; amb els anys es transformaria, sempre dirigit per ell, en l'Institut Hindú d'Història i Cultura.

Va centrar els estudis en l'època de les dinasties Aravidu de Vijayanagara i Pal·lava, i la interpretació de les inscripcions antigues a la vall del riu Indi. Malgrat la distància, va mantenir contacte amb els arqueòlegs espanyols. Des del primer moment de la guerra civil, es va mostrar partidari del nou règim. Al final del conflicte va venir a Barcelona, on pronuncià conferències als fòrums acadèmics més distingits, i impulsà l'Institut Ibèric Oriental.

En el moment de la independència de l'Índia, el 15 d'agost del 1947,

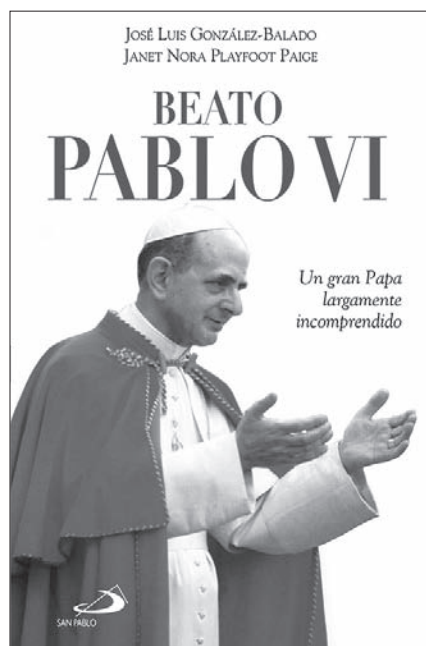
Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Heras abandonà la nacionalitat espanyola i va adoptar la del seu país d'adopció. Va obtenir la documentació i el passaport hindú. Ja en la nova etapa no s'aturaren aquí els càrrecs. Primer va formar part del senat de la Universitat de Bombai i després fou membre de la Reial Societat Asiàtica, de la Comissió Índia del Registre Històric i del Comitè Internacional de Ciències Històriques, sempre sense deixar la tasca tant docent com de recerca.

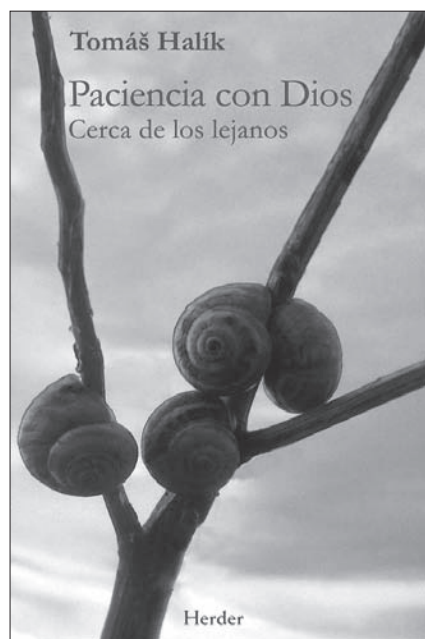
En els darrers anys, Henry Heras va impulsar els estudis iconogràfics i simbòlics de l'art indi, així com els corresponents a la iconografia cristiana a l'Índia. Va morir a Bombai, als seixanta-set anys, el 14 de desembre del 1955.

JOSÉ L. GONZÁLEZ-BALADO i JANET N. PLAYFOOT
Beato Pa22blo VI
 Editorial San Pablo, 2014, 174 pàg.

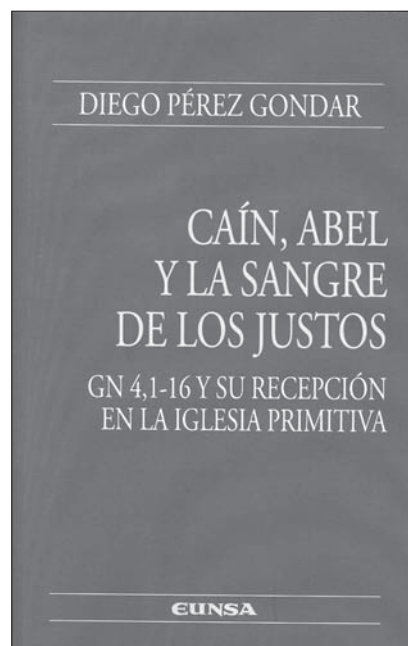
Amb motiu de la beatificació de Pau VI el 19 d'octubre passat, s'ha elaborat una biografia actualitzada d'un Pontífex que va ser incomprès per molts en el seu moment, però la seva grandesa espiritual i humana el temps s'ha encarregat de consolidar-la. Va ser un home de diàleg, de fe profunda i de coratge, capaç de respectar la dignitat de qualsevol interlocutor, que ens ha deixat un llegat doctrinal valuós.

TOMÁŠ HALÍK
Paciencia con Dios
 Herder Editorial, 2014, 246 pàg.

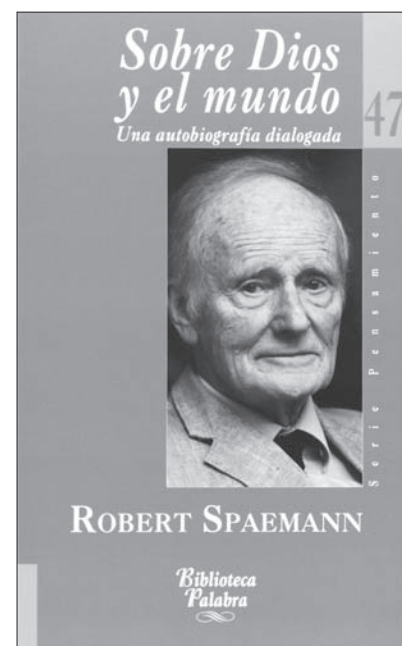
Tomáš Halík, un dels autors religiosos més prestigiosos internacionalment, planteja en aquesta obra la seva posició interessant davant del diàleg entre fe i ateisme en la societat actual secularitzada. Segons ell, la paciència és la diferència principal entre la fe i l'ateisme. La fe, l'esperança i la caritat són les tres formes que assumeix la paciència amb Déu davant l'experiència del silenci i l'ocultament de Déu.

DIEGO PÉREZ GONDAR
Caín, Abel y la sangre de los justos
 EUNSA, 2014, 300 pàg.

Malgrat els grans avenços tècnics, les qüestions antropològiques que l'ésser humà es planteja són les mateixes de sempre. Una de les més punyents és la que interroga l'home individual, i tota la societat, sobre el mal, la violència i la mort. Aquestes qüestions també són a l'interior de la Bíblia; des de les primeres pàgines ofereix respostes a aquestes preguntes. La història de Caín i Abel n'és un bon exemple.

ROBERT SPAEMANN
Sobre Dios y el mundo
 Editorial Palabra, 2014, 400 pàg.

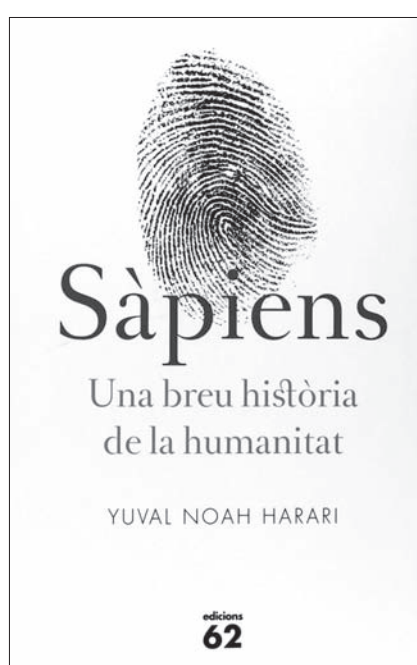
Robert Spaemann és un dels filòsofs actuals més reconeguts que ha compaginat sempre la dedicació a l'estudi amb el compromís docent. Ha obtingut diferents doctorats *honoris causa* i les seves obres han estat traduïdes a catorze llengües. En una llarga conversa amb el veterà periodista Stephan Sattler, narra la seva vida i exposa les seves idees principals, oferint-nos un relat intel·lectual apassionant del segle XX.

LLUÍS LLACH
Les dones de la Principal
 Editorial Empúries, 2014, 396 pàg.

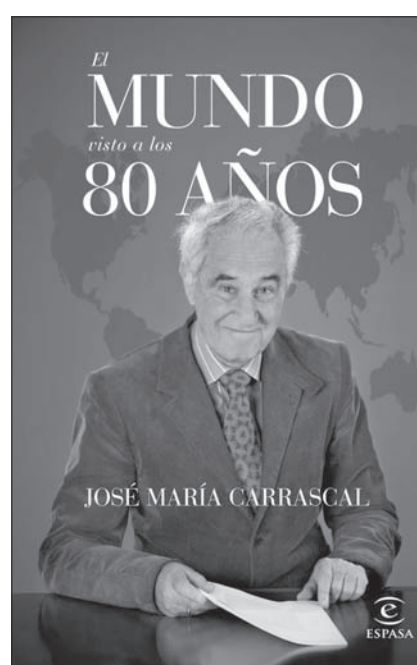
Al llarg de gairebé un segle, tres dones (àvia, mare i filla) han regentat la Principal, la casa més important de Pous, poble situat a la comarca vitícola de L'Abadia. Passada la guerra, un inspector de policia decideix resoldre el cas de l'assassinat del capatàs i emprèn una investigació que el durà a descobrir els secrets de la família i una xarxa feta amb nusos de temperament, passió i poder.

YUVAL NOAH HARARI
Sàpiens. Una breu història de la humanitat
 Edicions 62, 2014, 606 pàg.

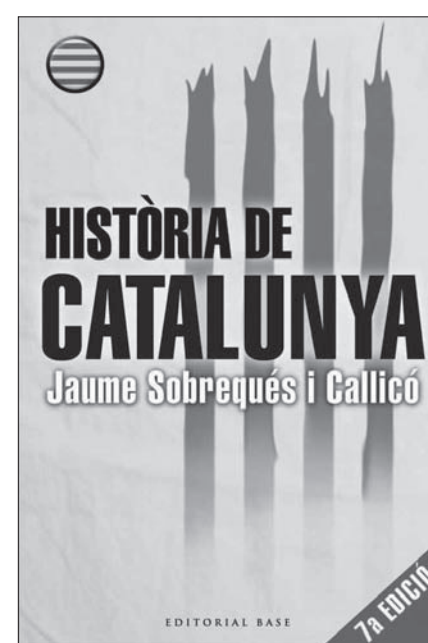
Per què els nostres avantpassats es van organitzar per crear ciutats? Per què ens convertim en esclaus de la burocràcia, dels horaris i del consumisme? Informatiu, divulgatiu, audaç i intel·ligent, aquest llibre qüestiona tot allò que sabem sobre l'ésser humà. Ens ofereix una perspectiva nova de la humanitat i ens permet connectar els fets del passat amb les preocupacions d'avui i de demà.

JOSÉ MARÍA CARRASCAL
El mundo visto a los 80 años
 Espasa Libros, 2014, 284 pàg.

José María Carrascal fa un recorregut pels principals esdeveniments que ha viscut als seus 80 anys. La seva professió de periodista l'ha dut per diferents països i li ha permès conèixer importants protagonistes de la història dels segles XX i XXI. Carrascal analitza en aquestes pàgines temes tan diferents, com la ciència, l'ecologia, la tecnologia, el terrorisme, la immigració o la corrupció.

JAUME SOBREQUÉS i CALLICÓ
Història de Catalunya
 Editorial Base, 2014, 224 pàg.

En aquestes pàgines es dona a conèixer de forma resumida la història de Catalunya des dels temps més remots fins avui. Es tracta d'una visió rigorosa i amena adreçada a tots els públics. L'objectiu de l'historiador Jaume Sobrequés és que tant els catalans com aquells forasters que visiten Catalunya puguin tenir un coneixement general del que ha estat aquest país al llarg dels seus milers d'anys d'existència.

Crítica literària

Un cicerone imaginari de Saint Paul

Ferran Blasi
Birbe
Capellà i escriptor

A primera vista pot semblar que és una guia per conèixer un monument emblemàtic de Londres, que té una projecció internacional: la catedral anglicana de Saint Paul, en la versió que en va fer l'arquitecte Christopher Wren, després de l'última vegada que es va destruir a causa d'un incendi al segle XVIII. Però és molt més que això. És una mostra d'una manera personal de fer de l'autor, que dona lloc a un nou gènere literari perquè ens porta no solament a la història d'Anglaterra, sinó a la de tot el món.

Notem que al títol hi diu «un guia», és a dir, una persona—no «una guia»—i aquí s'hi introdueix la fantasia, en crear un personatge de ficció, que d'alguna manera personifica l'autor. El protagonista és un imaginari cicerone de Saint Paul, que coneix el valor de tots els elements arquitectònics, artístics i decoratius, i sap molta història, de la Gran Bretanya, d'Europa i del món. I així, una primera lliçó és d'història de l'art, a propòsit d'un quadre existent a la catedral: *The light of the world* («La llum del món»), obra pictòrica de William Holman Hunt. Tot això serà l'ocasió perquè l'autor, a través de la presència d'aquell guia amic, descriu un període de la història de la pintura anglesa del segle XIX que s'ha anomenat dels

ANTONI COLL GILABERT

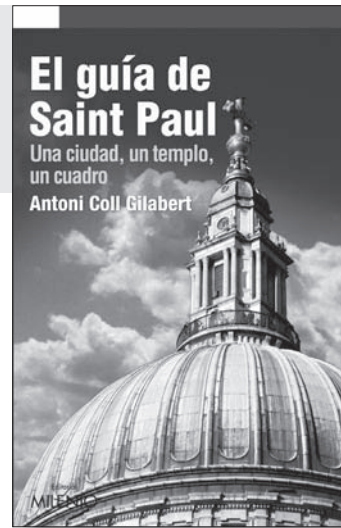
El guía de Saint Paul / Una ciudad, un templo, un cuadro / Pròleg de Lluís Foix
Editorial Milenio, 2013, 111 pàg.

prerafaelites, figuratiu, realista, de tons clàssics i que tracta sobretot de temàtica evangèlica. I juntament amb això hom descriu tot el context contemporani de la vida social i cultural anglesa, i es fan repetides excursions a la història llunyana i a la més pròxima.

Com el nom del quadre indica, la «llum del món» recull les paraules de l'evangeli que es refereixen a Jesús, que porta una llanterna a la mà i cerca els qui el vulguin acollir. I el cor del llibre és com un quadern que resumeix la crida que fa el Redemptor i la resposta dels qui el segueixen. I això es presenta amb tot respecte i amb esperit ecumènic, de manera que ho poden seguir amb gust els catòlics i també els anglicans, com el mateix pintor, del qual es descriu l'itinerari espiritual. I entre ells, els qui, en bona part per l'estudi de les primitives fonts cristianes, als segles XIX i XX, han passat a una plena comunió amb l'Església romana, universal. En el llibre es poden trobar les dades històriques i literàries més importants que

marquen l'itinerari de les grans figures que caracteritzen aquest període de la història religiosa d'Anglaterra: J. H. Newman, Hilaire Belloc i G. K. Chesterton o els més recents com Ronald Knox. Ja no cal dir que s'ofereixen al llarg de l'exposició, i a mesura que es necessiten, els elements d'una síntesi de la història d'Anglaterra que expliquen totes aquestes coses, com ara l'enfrontament entre Enric VIII i el canceller Thomas More.

L'autor, periodista com és, durant els anys d'exercici de la professió en diversos mitjans, com a director de diaris, el de Tarragona i d'altres, o redactor de *La Vanguardia*, demostra haver seguit amb fina sensibilitat els fets importants de la vida pública a Anglaterra, i el tractament de temes d'actualitat reflecteixen el seu coneixement de les

persones i dels fets, i la relació entre els diversos esdeveniments. Ens referim, per exemple, a les visites dels papes Joan Pau II i Benet XVI, o la transcendència que hagi de tenir en les relacions amb l'Església d'Anglaterra la creació dels ordinariats, és a dir, les jurisdiccions especials que la Santa Seu ha creat perquè s'hi puguin integrar fidels de l'Església d'Anglaterra—pastors i laics—que passen a l'Església romana.

També altres elements d'aquella catedral o el record d'actes que allí es van celebrar, com enterraments solemnes, donen ocasió a parlar de personatges històrics, i dels fets que van protagonitzar. Així, W. Churchill i la seva decisiva intervenció en la defensa d'Anglaterra en els heroics moments en què sofrien els bombardeigs dels alemanys en la guerra del 39-45. Segur que més d'un lector demanarà a l'autor bibliografia per aprofundir en els temes, sobretot en els històrics i doctrinals que toca, o que la posi en una altra edició.

Crítica teatral

Cuinar un Pitarra com un Goldoni a la catalana

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreasotorra@gmail.com

«LICEISTES I CRUZADOS»,
de Serafí Pitarra.

INTÈRPRETS: Jordi Banacolocha, Francesc Ferrer, Andreu Gallén, Camilo García, Berta Giraut, Oriol Guinart, Jordi Llordella, Anna Moliner, Marc Pujol i Pep Sais.
DIRECCIÓ: Jordi Prat i Coll.
Sala Petita. Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.
Fins al 9 de novembre.

Si els defensors de l'antic Teatre de la Santa Creu, actualment Teatre Principal, aixequessin el cap, segurament que se'l tallarien en rodó si veiessin en què s'ha convertit el seu preuat escenari del final de la Rambla. A finals del segle XIX, la competència entre els partidaris del Teatre de la Santa Creu (els anomenats *cruzados*) i els del Liceu (els anomenats *liceistes*) va ser aferrissada i farcida d'anècdotes. Tot va començar quan, en un afany inversor de classe, es va construir el Gran Teatre del Liceu i això va remoure la tropa conservadora de la petita burgesia barcelonina de la Santa Creu que va veure, a més, com les seves tendències musicals eren qüestionades i ridiculitzades pels nous partidaris del Liceu.

© MayZirkus

L'actriu Anna Moliner (la filla) i Pep Sais (el pare) protagonitzen el conflicte matrimonial de «Liceistes i cruzados», de Serafí Pitarra.

Eren també temps de matrimonis, si bé no es pot dir concertats obligatòriament, sí que impulsats mirant els interessos de les dues famílies que es fusionaven. Però això, no sempre era acceptat submisament per les noies casadores, algunes de les quals es començaven a rebel·lar davant dels capritjos egoïstes dels seus pares.

Aquesta versió de *Liceistes i cruzados* va per aquí. Sota l'excusa de l'enfrontament dels dos bàndols teatrals, s'hi cou un afer de parella: noia ja té noi escollit però el seu pare no l'admet i vol

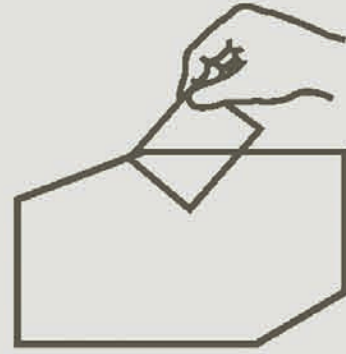
que es casi amb el que ell considera el millor partit. Una trama, com es veu, tan senzilla com eficaç per jugar al gat i la rata, cosa que Serafí Pitarra ja fa com si fos un Goldoni a la catalana i que Jordi Prat i Coll adapta i dirigeix amb els aires de Commedia dell'Arte—amb màscares incloses en una escena—, sense posar traves a la caracterització exagerada dels personatges i reforçant algunes de les escenes amb el més pur estil de la paròdia.

És així com una peça de la qual potser ningú no hauria donat quatre rals

fa uns anys, recobra tot el seu valor en mans d'una companyia que té algunes escenes hilarants i una línia d'humor i sàtira permanent, sobretot a càrrec de personatges com la Dolores, la filla objectiu del casori, interpretada per una extraordinària i polifacètica Anna Moliner que excel·leix en les seves intervencions cantades—les àries d'òpera manen en aquest cas— però també en la declamació i el gest dramàtic de cinema en blanc i negre, en aquelles escenes que piquen l'ullet a les antigues escoles dramàtiques, afortunadament superades. Com en tota obra goldoniana—o, en aquest cas, pitarresca—hi ha la parella de classe popular, aquí representada pels servents Rita i Jaume, dos papers tan agraiats com camperols i taverners que han fet a la seva mida l'actriu Berta Giraut i l'actor Oriol Guinart, per als quals els misteris de l'amor no tenen les fronteres que tenen els dels seus senyors.

Vet aquí un muntatge breu, de vuitanta minuts, que passen com una aletada d'aire fresc i que tenen lloc sense entrades ni sortides sinó amb silencis retirades dels personatges, convertits en espectadors de les escenes dels altres i còmodament asseguts a les cadires de braços del fons d'un saló petitburgès i premodernista que imprimeix un toc d'elegància a la posada en escena.

9N|2014

TU HI PARTICIPES TU DECIDEIXES

participa2014.cat

QUI HI POT PARTICIPAR?

Els **majors de 16** anys amb domicili a Catalunya, segons el seu DNI.

Els **ciutadans comunitaris i els extracomunitaris** majors de 16 anys i residents a Catalunya.

I SI VISC FORA?

Hi haurà **17 punts de participació a l'estranger** habilitats per la Generalitat.

Si al teu DNI hi consta un domicili català, també pots venir a Catalunya a participar.

ON HI PUC PARTICIPAR?

Hi haurà un mínim de **1.250 locals de participació** repartits arreu del país amb més de **6.400 meses**.

Consulta al **012** o a participa2014.cat quin local et correspon, segons l'**adreça del DNI**, l'**adreça de residència** si ets ciutadà comunitari o l'**adreça de la TIE** (Targeta d'Identitat d'Estranger) si ets extracomunitari.

I L'HORARI?

De les **9 del matí** a les **8 del vespre**.

COM HI PUC PARTICIPAR?

Presentant l'original del **DNI**, el **passaport** i el **volant d'empadronament** si ets ciutadà comunitari o la **TIE** si ets extracomunitari.

Si vols pots dur la papereta impresa de casa, ja la pots descarregar a participa2014.cat.

Més informació

012
gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**